

Slovenski tednik
za korist delavnega ljud-
stva v Ameriki

GLAS SVOBODE

V slogi je moč!

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI

Od boja do zmage!

alu pošla. Ta le-
vest obsega 57
ba snopiča sh-
ie s tem že

Štev. 24

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 16. junija 1911.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Razgled po svetu.

DRŽAVNOZBORSKE VOLIT- VE V AVSTRIJI.

Krščanski socialci tepeni.

Dunaj, 14. junija, 1911. — Čela dežela se je oddahnila po izvršenih državnih zbornih volitvah. Pri volitvah so krščanski socialci boljše prišli iz boja, kot so si to sami predstavljali. V samem mestu Dunaju, kjer je bila do smrti dr. Luegerja, njihova glavna zmagica, so bili pa pri večerajšnjih volitvah hudo tepeni. Na Dunaju je posebno pozornost vzbujal boj med socialnimi demokrati, krščanskimi socialci in nemškimi radikalci. Skoro vsi kandidati krščanskih socialcev so bili na Dunaju tepeni, in še tisti ki so bili izvoljeni, pridejo v ožjo volitev, kjer jim bo huda prela, ker bodo nasprotniki porabili vse moči in sredstva, da nekaj tako ponosno klerikalno stranko strejo za večno. V tem mestu je prišlo pri volitvah do večkratnih krvavih pretepov, v katerih je bilo ranjenih mnogo policistov in volilcev.

Jugoslovani izvolili 24 poslancev.

Dunaj, 14. junija. — Od 244 izvoljenih državnoborskih poslancev so izvolili Slovenci oz. Južnoslovani 24 poslancev. (Težko, če je narodno napredna (liberalna) stranka v Sloveniji kaj boljše prišla iz boja kot je bilo to 4 leta nazaj, op. ured.) Čehi so izvolili 34 svojih poslancev, socialni demokrati so izvolili 43 svojih poslancev, nemški liberalci so izvolili 44 svojih poslancev. Pride tudi do mnogo ožjih volitev. Za Poljake, Rusine, Italijane in druge manjše skupine se še ne ve izida. Zanimivo je, da se je za 516 sedežev postavilo 2,987 kandidatov.

KLERIKALNO MINISTRSTVO PADLO.

Brisel, 13. junija. — Klerikalno ministrstvo je padlo in s tem je usoda klerikov zapечатena. — Belgijski klerikali se vzdružujejo na vladi z vsemi mogočimi, nemoralnimi sredstvi. Večina prebivalstva je jim nasprotna in vendar se je držnila belgijska vlada predložiti nov šolski zakon. ki doleča, da so samostanske, klerikalne šole ravnopravne posvetnim državnim šolam. Vsako leto je dajala privatnim klerikalnim šolam vlada po 20 milijonov podpore, sedaj pa pripravlja prav jezuitski sistem denunciacij, da spravijo vso mladino v klerikalno šolo. Ni zemlje, ki bi bila razven Francije tako svobodomiselnost, nego Belgija. Zato je boj, ki ga bijejo zdaj svobodomiselnosti poslanci proti tej predlogi velevažen. Poročali bomo o tem redno, ker ta boj pomenja, da bo tudi v Belgiji kmalu zasijala prava vera, enakopravnost in svoboda za vsacega.

Štrajk ne bo v Ameriki.

Antwerpen, 15. junija. — Svetovni mornariški štrajk ne bo vznemirjal Ameriko. Tukajšnji biro za večje pomorske in oceanse proge so izjavile, da se bo težko pripetilo, da bi se tudi eden od 200 vlekih parnikov, ki se sedaj nabajajo v svetovnih pristaniščih, bil od mornarjev Amerike pripuščen usodi, da ne bi mogel pluti nazaj v domovino, kot to štrajkarski vodje na Angleškem pričakujejo.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:	
za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$ 1020.00	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljke izplačuje C. K. Pošta, no hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpričeneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske no Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

GIGANTIČEN ŠTRAJK MOR- NARJEV.

Proklamiran za Veliko Britanijo, Francijo, Belgijo, Holandsko in Škandinavijo.

London, 14. junija. — Štrajk mornarjev in kurjačev se je oficijelno pričel danes v Liverpoolu in drugih pomorskih angleških mestih, kakor tudi v Holandiji, Belgiji, Franciji in Skandinaviji. Parnik "Olympic" od White Star črte, bi kmalu ne mogel nastopiti iz Southampton svojo prvo "deviško" vožnjo v New York — a se je kapitanu ljudi posrečilo pregovoriti, da so se podali na krov.

Berlin, 14. junija. — V nemških pristaniških mestih se ne čuti nič o splošnem mornarskem štrajku. Vse je mirno.

Rotterdam, 14. junija. — Ker je tristo mornarjev odložilo delo, je prišlo vladi poročilo, da so se Kitajci ponudili za skalo, v slučaju, da bi bil poštni morski promet v nevarnosti. Ker pa tega do sedaj še ni, ni tudi vlada na to ponudbo nič odgovorila.

Zmaga mornarjev.

Hamburg ameriška črta, je že od mornarjev zahtevano povišanje dovolila in ravno tako Severni nemški Lloyd in njihovi mornariški delavci in kurjači ne bodo prekinili niti za eno uro delo, ker so takoj dobili vse ugojeno. Če se bodo tudi druge družbe tako mirno podale, je pa vprašanje.

Španija nagaja Francozom.

13. junija. — Iz tega meseca se vesilam uradno demontira, da je Francija vse interesovane dežele v Marokko obvestila, da je Španiji povedala, da Francija ni zadovoljna s tem, da je Španija zasedla El Arais v marokanskem ozemlju, in da je tudi zahtevala od Španije, da se izjavi, če je El Arais njena zadnja postojanka, ali bo še bolj globlje zasedla marokansko ozemlje. — Tudi se ne bo Francija pogajala z veselilci, ki so bile zastopane na Algeirski konferenci, temveč le s Španijo.

Aviatik Frey ponesrečil.

Ronciplione, Italia, 14. junija. — Na svetovni tekmi Pariz — Rim — Turin, katero so zasledovali trije Francozje in Nemec Frey, se je nehala z zadnjo točko Rimom, ker je prehod čez Apennine pretežaven. Le Nemec Frey je bil, ki se je poskušal na novo vzdigniti, kar se mu je sicer posrečilo, a zaključek je bil nesrečen. Blizu mesta Viterbo je padel iz velikanske visočine, si zlomil roke, nos, levo nogo in grozno razmesaril po obrazu. Da se ni ubil, je pripisovati slučaj, da ni stroj, ki se je popolnoma razdrobil, padel nanj, in drugič, ker je padel na mehko travo. — Frey je izjavil, da pravega vzroka padcu ne ve; bil je od oblakov zagrnjen in močni vetrovi, deš in led, so zrakoplov preobrnil, sam je zgubil balanco in tako padel na zemljo. Frey ne bo poskušal priti v Turin.

Turčija ponuja mir.

Carigrad, 14. junija. — Uradno se poroča, da je turška vlada brzojavnim putem naročila turškemu poveljniku turških čet v Albaniji, Turgut Šefkat paši, naj ponudi upornim Albanezom mir in pomilostitev, s pogojem, da rebeli v teku desetih dni odložijo orožje.

Atene, 15. junija. — V turški Albaniji vlada po zadnjih poročilih mir. Avstro-Ogrska je Turčiji svetovala, naj ponudi Albanezom mir. Amnestija se je vzela z odobravanjem na znanje. Poroča se tudi, da bo Turčija dala Albanezom razne privilegije na prigrvarjanje evropskih vesilov.

Iz uredništva: Dopisi, ki niso v tej izdaji, pridejo prihodnjič. Opozorjamo dopisnike na naš nov naslov: 2020 Blue Island ave. Chicago, Ill.

Razne novice.

TUKAJ JE ZRCALO!

"Haverhill Gazette" se ozira na zadnji njuyorški tovarniški ogenj, kjer je po zanikrnosti tovarniške uprave zgubilo čez 150 mladenk svoje življenje, in zakaj? Haverhill Gazette pove: Nek mlad mož je spoznal svojo mrtvo zaročenko po tem, ker je imela v žepu tri dolarje — svojo tedensko plačo. Smrt ubozelega dekleta je bila grozna tragedija, ampak če resno premislimo, kaj ni bilo celo njeno življenje ravno isto? Predstavite si: mlado dekle, v velikem mestu boreče za kosček kruha, za svoj obstoj, s — tremi dolarji na teden. To pomeni dnevno stradanje, odreka vsaki želji, podrtje vseh nad in up. Kakšni počutki v jutro, ko je deklica pomislila na svojo usodo, na postelji, na kateri in misliti na odpočitek. Nobene prostosti; nič zveze, ga zraka in telesne vaje, nobene, ga solnce! ... Kaj za en zajutrk revo čaka! Kakšna obleka! In potem pogled v razbito škrbino zrcala — kakšen odsev! Potem dolga pot na delo in potem 12 ur težko delo; zvit in upognjena s šivanko čez obleko. ... in potem pot "domov", zopet lačna v postelji!

Ni čuda, da je 160,000 prosti-tutk! In kar Haverhill Gazette piše, ne zadene samo sto, dvesto, temveč: deset, stotisoče mladenk, ki morajo žrtovati za kapitalistični moloh svojo mlado telo in dušo!

Sveta podoba.

Ker je menda v tej moralni deželi še premalo humbuga, ga pa dajmo še več "narediti." In delajo ga na debelo in raznaša ga rumeno časopisje po čitilskih. Ti ljudje so sedaj "odkri-li" v Los Nietos Valley, Cal., "sveto" podobo od Madre Santissima de Guadalupe. "Sveta" podoba pripada "pobožni" senori Paiz, ki sedaj noč in dan moli za svoje grešno dušo. — Pravijo namreč, da se v temi Svetnik blišči kot luč. To je pa za Američane velikanski čudež! (Podoba je čez 150 let stara in je lahko od lesa ta evolucija za vzeti; nič drugega kot pšofor.) Na stotine ljudi hodi sedaj "moliti" pred "sveto" podobo. "Chicago Evening American" priporoča, da bi se na mestu, kjer sedaj stoji podoba — sezidala božja pot. Hudičev humbug!

Velik potres.

V Meksiko je bil velik potres; ker je ljudstvo še grozno nevedno in zanemarjeno (v kar je Portio Diaz mnogo pripomogel) se ne ve, koliko ljudi je postalo žrtev potresa, ker se v nekaterih hribovskih krajih neupajo "izdati" mrtvih. Sodi se pa, da je kakih 5000 ljudi prišlo ob življenje. V mestu Ocotlan, v deželi Jalisco je ostalo na ulici 50 mrtveev. V Guadalajari je število velike večje. Da so si vse vlade v nečem enake, je pokazala tudi ta zadnja katastrofa. Za kanone in bajonete ni škoda milijonov, za pomoč ubogim prebivalcem, ki so skozi potres vse izgubili, pa se ne sme dati podpore, ker denar se rabi za kanone. —

Za denar se vse stori.

V Chicagi so prišli "na sled", modri in "zviti" detektivji "po-žigalnemu trustu". Je namreč tu neka banda ljudi, ki za dober denar store vse; posebno racijo imajo za zažiganje poslopij, če se jih dobro plača. Ti falotje se bi lahko polovili in bi se tudi lahko od njih zvedelo, kdo in kaj so ljudje, ki jih plačujejo za tak zloben namen, a ne; policija jih pusti "mirno" delovati, dokler ne bodo šli čez "meje dostojnosti", to se pravi bolj po kranjsko, dokler ne bodo začeli tudi tistim zažigati, ki jih niso za to drago plačali.

Na eni strani te policija pobije za malenkost, da si plav, na drugi pa velike hudoodece pusti nezakazane vznemirjati poštene ljudi. Lep sistem!

VLADA DELA Z "RAZDIRA- NJEM" TRUSTOV: VO- LILNO POLITIKO.

Nič drugega več zanimivega ne čitamo v kapitalističnem časopisju, kot o "velikim" veselju nad tem, ker gre "naša" vlada tako "energično" pod snha rebra oboževanim trustom. Povedali smo že, da je vse samo pesek v oči. — Posebno jekleni trust se proketo malo boji vlad in kar je ž njó v zvezi. Tem tičom se ne more tako hitro odsekati glave, kot si na farbanu ljudstvo to v iluzijah, povečanih še od takih novic, predstavlja!

Nekaj pa je res: dela se volilna politika.

Proti trustom gre torej politično ekonomična vojska. Lahko se bi dalo z zakoni res malo omajati njihovo moč, a resno se ne misli. In, če bi se trustom v resnici z energijo stopilo na vrat, bi imela Amerika povod — za bati se. Ampak Izrael, ne boj se! Vlada, njena stranka v Zjed. državah, z svojim Taftom na čelu, se res tako dela, kot bi hotela moč trustov zlomiti. Ampak to se ne zgodi. Dela se le volilna mašina po starem ameriškem vzoru — stroške plačamo še po vrhu mi.

Kapitalistična dežela ne bo svojih ljubljencev (trustov) zadavila. To je delo, na katerega morajo delavci z vso inteligenco paziti. Zanjka se nastavlja!

Slabo mleko.

Listi svare ljudi pred slabim mlekom. Ker današnji sistem namreč išče le dobička, se mleko ne prodaja ljudem za to (kakor tudi vse druge stvari), da se potrebe ljudstva uteši, temveč, da se profit naredi iz vsake biljke, ki jo prinese skrbna gospodinja na mizo. Da se prodaja po mestih slabo, naravnost pohabljen in torej zastrupljeno mleko, se imamo zahvaliti gonji po profitu. Oblasti sicer nekaj tja in sem katerikrat groze, resno pa ne mislijo nikoli zaorati z ljudskimi sleparji in dolarja iskaleci med revnim ljudstvom. Sedaj zdravstveni urad priporoča naslednje: kupi mleko le v čistih in zaprtih steklenicah, kupi mleko le v snažnih prodajalnah; hrani mleko na mrzlem prostoru; glej, da se ti mleko nerazlije, kapljica mleka zadostuje (bacili), da okuži vsa druga živila; tudi muhe ne smejo do mleka; zavri mleko, prej ko ga daš piti otrokom.

Ljudje se pač smejiyo.

Na letni konferenci Lutrovih nemških in angleških bratovščin, ki sedaj zboruje v Washington, D. C., je C. E. Kennedy svaril zborovalce pred "rumeno nevarnostjo, ki preži tudi na to deželo."

Bojazen gre pa iz tega vira, ker se naseiške Kinezarje in Japanezarje, ki so zmnožili "vsega", ne ponči tudi v "pravi" Kristusovi veri. "Čas bo prišel," je gonil plačan tribun iz Baltimore, "ko se bo rumeno plemo uprlo in vzdignile nad svojimi učitelji (belimi ljudmi, učitelji militarizma!) in ga, belo plemo, tudi premagali!"

Ravno tako, kot če bi kristjanstvo katerikrat vojske med brati poskušalo preprečiti! Ravno misionarji so tisti prvi ljudje v Kini in Afriki, ki kot pionirji militarizma ogledujejo tujo deželo. Boljših hlapecev kot bojeviti Nazarenčanov si kapitalistični militarizem ne more kupiti!

Če se pa hoče vedeti, kaj Konfucij pravi rojaku Kinezarju, je pa to, da mu prepoveduje vsako rabo orožja, preklinja vojaštvo; krščanstvo je pa do danes še vedno orožje blagoslavljal, in sicer obojne, če so bili obojni bojni bratje Kristjani. Nevarnosti ni nobene, da se 400 millionsko plemo vrže na nas in nas "pokonča". Če bi se pa to zgodilo, bi lahko pripisovali to na račun kristjanskega boga, da nas je zapustil in šel med Kinezarje!

SENATORJE SE BO VOLILO SKOZI LJUDSTVO.

Iz Washingtona se poroča, da se bo senatorje volilo skozi ljudstvo. Poglejmo si kakšne senatorje imamo sedaj.

Vsaka dežela ima nekaj resničnih ljudskih poslancev — Amerikah izuzeta.

Mi imamo tu senatorje, ki delajo celi deželi škandal. Fina figura je Lorimer iz Illinois. Lorimer je bil izvoljen z kupljenimi glasovi; to so dokazali. V senatu je pa vseeno za njegovo "nedolžnost" glasovalo 46 proti 40 glasom — dobil je torej tudi oficijelno plavo oko! — Sedaj se je pa pričela zopetna nova preiskava in vse kaže, da bo vržen iz senata. Lorimer mora imeti občutke kakega rinocerosa, če ga ni sram v senatu v "togi" sedeti med drugimi lumpi (ki pa niso javno znani njihovi grehi, od boljšega prikrivanja!) V senatu danes stoji falotje na desni, sleparji na levi in oslenarjeno ljudstvo na sredli! Da bi se moralno jezili čez to umazano afero, se ne sploča; da se pa korupcija od senatorjev nganja, je že vsakemu otroku znano.

Ljudstvo ni gospodar Amerike.

O "ameriškem bogatstvu" piše Anglež George Parish, v London Statistic denarni položaj Amerike, kot se je predaval v Royal Statifical Society: Velika Britanija (angleški kapitalisti) i-majo 3,500,000,000 dolarjev naloženih v vseh mogočih tvornicah, Trije bilioni dolarjev padejo samo na železniške družbe, njih bonde in akcie. V drugih besedah: Mi, ameriško ljudstvo moramo delati za interes angleških volkom, ki vlečejo kje v Parizu ali Monte Carlo velike rente in svoj kapital nalagajo v Aziji in Afriki.

Temu bi se pa še lahko pristelo milijarde dolarjev kapitala iz Nemčije, Francije in Rusije.

Tako je bogatstvo Amerike v rokah ljudi, ki morebiti še Amerike videli niso! — Ljudstvo pa glej, kje boš jutri večerjalo.

Zakoni za državne delavce.

Ker socializem vstaja vedno bolj in se ga, oprijemljejo tudi državni uslužbenci, se vladni hlapeci tega boje. Dokaz:

V obeh zbornicah se je prebrala predsednika Taft posebna poslanica, kjer se zahteva, da vlada bolj skrbí za svoje delavce, ki so se pri delu pohabili in za kafere se je v mnogih slučajih, prošnja za kako podporo, ovrglo in je bil tako poškodovan delavec z družino vred v pomanjkanju. Taft nasvetuje, da se v vseh takih slučajih da državnim delavcem letna penzija, ali pa, da država za nje skrbí popolnoma.

Kaj so samo državni delavci takega zakona potrebni?

Znoreli ljudje.

Kar časopisje piše zadnje čase, je za znoreti. Posebno slavnost kardinala Gibbons, katere se je udeležil prezident Taft, eks-prezident Roosevelt itd., itd., je pač nora slika današnjega sistema. — Kaj se na temu, če je Gibbons 25 let kardinal? Koliko ima delavsko ljudstvo od tega? Nič! In zato ga tudi zraven ni bilo. (Če prav je plačalo račun!) Prišli so pa "veliki možje" za bogato mizo, možje, katerih predniki se ne bi ponižali kaj takega storiti in so pri časih šampanjca nagovarjali Gibbonsa Velika Milost, rumeno časopisje je potem še od kikle pa do križa Gibbonsa fotografiralo in kričalo, koliko je storil za — Ameriko. Na vratih v Ameriko se lahko nabije napis: Pozor! Norišnica! —

Naročena umorstva.

Vsakemu je še znano, kako so tako imenovani "sluggers" leto nazaj ubijali male dečke, raznašale kapitalističnega časopisja v Chicagi. Preiskava je dognala, da so listi, oz. izdajateljji gojili plačano naročeno umorstvo.

NOVA KRIZA 1913.

Socialistični kongresman Viktor L. Berger napoveduje za leto 1913 novo krizo, ki bo obiskala "suverene" Zjed. držav po vseh paragrafih stare krize, ki ji nemilo pvala od l. 1907 pa do danes, vsaj posledice sezajo še do danes.

Berger pravi, da se trustjani grozno jeze, ker ljudstvo več tako ne pleše, kot oni hočejo. Boje se pa tudi, da pridejo socialisti na površje. Da se ljudstvu pokaže, kdo je gospodar, se bo zaprlo jedilne shrambe in suverene pustilo sistematično leto dni in še več — stradati in se iz obnuba metati pod vlake!

Pripravimo se!

Naš trošt.

Pod današnjim kapitalističnim sistemom nimamo in nemoremo mi delavci imeti nobenega trošta v lepšo bodočnost. Poglejmo samo svoje glavne rablje:

Smo pribiti z žebeljem trustov; vođeni od beefnega trusta; odvisni od kruhnega trusta; zvezani od knjižnega trusta; bičani od jermenskega trusta; bodeni od čevlarskega trusta; pribiti od usnjarskega trusta; troštani od nobenega trusta; zastrupljevani od drugistnega trusta; sleparjeni od doktorskega trusta; vrtani od zobozdravniškega trusta; zmekčani od avtomobilskega trusta; potopljeni od vodnega trusta; pobeljeni od moke trusta; lačni od kruhnega trusta; osoljeni od solnega trusta; pocukreni od sladkornega trusta; stisnjeni od modre-nega trusta; ščipani od strojnega trusta; pemokreni od premogarnega trusta; okajeni od tobačnega trusta; omrznjeni od ledenega trusta; ošiščeni od žajfnega trusta; osušeni od mlečnega trusta; zboksnani od rokavičnega trusta; tepeni od lesnega trusta; izkoriščani od kapitalističnega trusta in za neumne držani od cerkvenega rimsko katoliškega trusta. Vse za to, ker mi nimamo trustov. — Equity News.

Kaj trust naredi.

Podamo lepo sliko k današnjim dragim živilom. Naslednje statistiko smo povzeli iz deželnega poljedelskega in življenskega departamenta: od mleka dobi farmer polovico, od tega, za kar prodajalec proda. Železniške družbe zaračunajo 7 odstotkov, ostane torej še 43 odstotkov za med rebatom. Ogoľufan je torej farmer skoro za polovico; od jaje dobi malo več, 69%. Od jabolk dobi 56 odstotkov, od jagod 49 odstotkov, od čebule samo 28 odstotkov, od krompirja 59%.

Kako trust še drugače "deluje" za prebivalstvo sprevidimo, če pogledamo naslednje številke: braziljansko kofe ima čeno od 7.8 centov na funt. Vožnja iz Rio de Janeiro do New Yorka 0.28 od enega centa, ali četrtino enega centa na fund. Kupovalce pa mora plačati od 20—35 centov funt, torej 60—77 odstotkov več, kot je kava vredna!

Trust hoče, da smo vsi od njega odvisni, zato: dol ž njim!

Vse je nezadovoljno.

Današnji sistem je za zavozil tako daleč, da je sam svoj grobokop. Vse je nezadovoljno! Pri tem pa ne mislimo samo "socialiste", temveč če hočemo po pravici govoriti: masa je nezadovoljna in nemirna, in ta razburjenost in nezadovoljnost ste rezultat današnjega gospodarskega položaja.

Ne samo delavno razredno ljudstvo, tudi srednji stan ameriški je danes med nezadovolneži. In razred ljudi ki bi mogel biti povprečno zadovoljen, tudi danes ni zadovoljen, to je farmer. To je Taft dosegel s svojo kanadsko pogodbo, čeprav ne bo pogodba prav nič farmerjem škodovala. Kapitalistični uredniki pišejo, da je zadnja ura, da se krene druga pot — drugače jo bo vedela — revolucija poiskati! —

Luteranska doba n^a Bolniška Jednota.

II

V podrobnosti DALE, WASHINGTON.

je evetelo luteransko društvo, ustanovljeno 25. aprila in inkorporirano 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Šenja: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Predsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVRSNIK, Box 102, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 80, Enumawaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu pri g. Pavel Koss-u, v Ravensdale, Wash. Uradno glasilo je Glas Svobode.

IZ GLAVNEGA URADA Z. BOL. P. JEDNOTE.

Novo sprejeto društvo.

Novo ustanovljeno društvo "Planinski raj" št. 3 v Taylor, Wash.; sprejeto v Z. B. P. Jednoto 4. junija 1911 s sledečimi člani: Martin Mežnar, Frank Muzga, Jožef Tetz, Josip Solasek, Anton Span, Ignac Znidaršič, Ivan Crnkovich, Matevž Koren in Alojzij Crnkovich.

Novo pristopla člana.

K dr. št. 1 v Ravensdale, Wash.: Ivan Rosenstein, Alojzij Fink.

Odstopili člani in članice.

Od dr. št. 1: Franciška Gore, Josipina Arko; od dr. št. 2 John Verdinck.

Suspendirani člani.

Ciril Ermenc, Marko Ermenc, Ivan Petrič, Matija Troja, Matija Peče, Frank Kunc in Josip Frangeš, vsi od dr. št. 1. Od dr. št. 2 Franc Frangeš, iz Cle Elum, Wyo.

Frank Tostovršnik, gl. tajnik.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Društvo "Danica" št. 1 v Ravensdale, Wash.: Predsednik Ivan Arko; tajnik Ivan Škufca; blagajnik Anton Logar. — Seja

se vrši vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Društvo "Svoboda" št. 2 v Cle Elum, Wash.: Predsednik Jakob Petkovšek; tajnik Ignac Mervar; blagajnik Alojz Oman.

Frank Tostovršnik, taj.

Groga in drugi.

SPISAL RADO MURNIK.

VIII.

"Nym: Elise. I say! pauca, pauca; slice! that's my humour. The anchor is deep: will that humour pass? The humour rises; it is good: humour me the angels.

Caius: Fe, fe, fe, fe! ma foi. il fait fort chaud. Je m'en vais à la cour, — la grande affaire".

Shakespeare.

Masten se je obrisal s servijeto in se odpovedal začasnemu mesnemu poželenju, posvetnemu veselju in ocvrtemu petelinčku. In rekel je krlate besede in jih je izgovoril v obrokih nekako takole:

"Ljubezen je neumnost. . . Od ljubezni se ni bil nihče sit. . . Narobe. . . zaljubljeni človek slabo prebavlja. . . Neumnost, kakor. . . pravim, sama neumnost. . . hūghm! Prigodilo se. . . je že večkrat, da. . . so zaljubljeni. . . mghm. . . zaljubljeni dekleta potresla. . . sol namesto v juho. . . po kompotu. . . Hūghm! To je. . . žalostno, da ljubezen. . . človeka tako zmeša! S. . . tega stališča moram. . . ljubezen ostro obsoditi. . . in jo raznamovati kot kužno bedarstvo, ki. . . mghm. . . je že mnogo zdravih. . . žolodcev in ljudij. . . končalo na vekomaj. In. . . od ljubezni se nihče ne zredi."

"Ali nisi bil n'kdar zaljubljen, Masten, hm?" je vprašal zopet major Stojan. Družba okoli mize je začela postajati zopet harmonična in vesela ob stroških debelega mnogojedca.

"Samo jedenkrat sem se. . . zaljubil, pa. . . mi ni nič škodovalo. Dobro. . . vem, da je življenje. . . moža odvisno. . . od kuhinjske. . . mghm. . . umetnosti njegove žene. . . Ljubil sem vdovo. . . izvrstno kuharico. . . pa sva se pozneje razdružila radi. . . pokvarjene-ga zosa."

Iz Mastra so tačas govorili napol učlovečena svinjska kračka, salame, klobase, telečja pečenka, jajčki in petelinček v lepi slogi.

In zopet je posvetil vso pozornost ocvrti kuretini.

Kmalu potem so Jurjevčevi gostje plačali in odšli. Gospod Masten si je vzel tri zobotrebece s sabo. Pečenega golobčka, katerega mu je ponudil prijazni krčmar, je odklonil, rekoč, da si ne sme pokvariti teka — pred večerjo.

Inženir Vojnik je spremil majorja do križpota, kjer se je cepila kratka kolovozna pot proti gradu. Potem je stopal počasi proti Vranovemu. Pred mestecem je krenil po poljski stezi proti Savi.

Zlatorjavo so se svetile dobave in zelenice po visokih planinah, rahlordeč odsev se je laskal sivim skalam, s pičlim zelenjem obrobjenim pečinam. V finih črtah so se ločile daljnje orjaške kamenite stene Karavank in Julijskih planin od tenkih meglice. Oblit od večernega svita, je stal ponosni Triglav s svojimi snežnimi sceni v tistem veličastvu. . . Vrnivši se s službenega pota, je bil dobil Vojnik pred nekaterimi dnevi Stankino pismo. Bilo je le nekoliko vrstic; razburjen je bral do konca.

Sklonil se je, omahnil in počasi sedel na stol. List mu je padel iz rok. Pobral ga je zopet. Prebral ga je še jedenkrat. Te neusmiljene vrste; razburjen je bral do konca.

"Saj Vam pa tega prav nič ne zameri, kar je denar tudi lepa reč. . . Vender pa iz vsega srca želi, da bi Vas ne bilo nič več sem na Javorice k nam. . . Za Vami se ne bo nihče jokati!" — Zopet je izpustil nesrečni list na tla.

Kakor težak, mrzel, železen o-kov mu je leglo okolo srca. Čutil se je v nejasni zavesti, omamljenega, otrplega. Prijel se je za glavo.

"Ali je to mogoče! — Milena! Moja Milena! — Ti tako? —"

Potem ga je prevzela vroča jeza, strah, groza, da se njegovo dosedaj tako neveselo življenje po kratkih trenotkih svetlobe že zopet zagrinja v temo, da se komaj sezidano poslopje njegovih iluzij majo. . . podira. . . ruši. . .

Kako brezsrčno, neusmiljeno, poniževalno je bilo vse to!

"Niti sama mi ni hotela pisati! — Odtod torej njena mrzlost v zadnjem času! — In jaz nisem videl, nisem slutil, nisem —"

Sovraštvo in preziranje se mu vzbudi, in z njima je bojevala ljubezen ljut boj. Naposled se je polastil njegove duše čuden mir. Vojnik je začel skrbno urejevati stvari, raztresene na vse strani po pisalni mizi.

Pozno v noč je sedel doma in pisal dolgo pismo. Ko je je dovršil, je hlastno bral, kar je napisal. Toda še ni prišel do srede, ko je segel po Stankinem listu in ga zopet prečital. Na ustnicah se mu je pojavil kratak, onemogel poskus slabega nasmeha — in Vojnik je vzel svoje pismo in je raztrgal jezo na drobne kosce. . .

"Čemu še pisati? — Za ljubezen beračiti? — 'Za Vami se ne bo nihče jokati!' To je jasno dovolj! — Čemu se pogajati za srce?"

— Izbrano-ujudno in hladno-ponosno je občeval odsej z Mileno. Kar tako najedenkrat ni mogel izostati.

Ona si čudnega vedenja Vojnikovega ni mogla razložiti. Kako vse drugače je bilo prej pri lawn-tenisu! Dočim sta bila govorila doslej z očmi oni sladki internacionalni jezik zaljubljenecv, jezik, ki nima nobene slovnične, nobenih pravil in nikakešnih izjem, jezik, katerega ne učijo in ne pretvarja nobeden filolog, in ga mladi ljudje vender umejo tako izvrstno — dočim sta se torej prej tako blaženo pogovarjala s srečnimi pogledi, se jih je zdaj inženir ogibal in sukal svoj "raket" tako pazno in previdno, kakor da hoče postati prvi "champion" te igre še pred božičem. Vender se glas ljubezni ne da goljufati! Kadar sta si stala nasproti, sta pozabili te čudni njiju sreci popolnoma fiziološko predpisano, normalno število udarcev v minuti in sta utripali, se krčili in zastajali tak trmasto, da sta se Milena in Ivan oba jezila — na tistem. . . Ako je stal on proti jugu, je obrnila ona brž "v gorenjsko se skalnato stran"! In ako je ona gledala proti vzhodu, se je postavil on, ako je le mogel, proti zahodu!

Ah, in vender sta se ljubila in se ljubila tako neznansko, da sama nista vedela, kako se pravzaprav šele ljubita iz vsega srca, iz vse svoje duše!

Saj je hotela Milena početkom svoj dekliški ponos nekoliko zatreti in vprašati Ivana, zakaj ji ni odgovoril na zadnji listek, zakaj ga ni bilo takrat k parku, zakaj se kuja? Toda on je delal take temne obraze, da si je vselej zopet premislila, predno je zvršila svoj sklep. Ponos zoper ponos!

Baron Gundi pa je imel zadnje čase svoje zlate urice! Dan za dnem je bil intimnejši, predrznejši in silnejši! Njegov vsakdanji bouquet je dosegel spoštljive dimenzije, in gorečedečih rož je bilo čedalje več v njem. . . In ako si je vzela Milena iz šopa jedno, jo povonjala in obdržala, ga je bil sam "Hocjenuss"! S takim malim koketiranjem je hotel nekoliko kaznovati Vojnika, da mora radi njegove "neodpustne trme" tolikrat milo jokati — na skrivnem. . . "Svojeglavnež" se je seveda delal, kakor da se ga vse to prav nič ne prime — narobe, še celo hvalil je galantnost gospoda barona na glas! V resnici pa ga je "neoprostno početje" Milenino vroče skelelo. . . Da je ona taka "brezsrčna koketa", tega si ne bi bil nikdar mislil o svoji ponosni in tako malo pristopni ljubici, k je znala tako otroškonedolžno gledati. . .

Baron Lahberg je postal zvest trabant Milenin in gledal za lepim dekletom bolj pohlepno, "kakor Berolin po Trstu."

Teti Emiliji je bilo vse to prav pogod! "Počasi se bo črez ušesa zaljubila v barona, katerega se je početkomna tako zelo branila. Milena je pač, kakor vsaka druga mlada devotka." Gospa pl. Jeličeva je bila zadovoljna. Tudi guvernanta se je skrivaj veselila. Toda ona je gledala in videla ostreje.

— Zamišljen se je bližal Vojnik robu visoke terase nad Savo. Glovsko dol je šumelo in pel vodavje zapeljivo sladko pesem. . . Ljubko se lovi in poigrava val z valom, se zaziblje in

zopet razene, zablisle, trepeče in se razlije, pogrezne, gine, ni ga več. . . Sijajen blesek se trese v nemirnih valovih. Tam pri mostu plešejo žarki zahajajočega solnca večerni ples, kopajo se v hladnih vodah. V širnih krogih, mirno in ponosno se vije Sava mimo prostranih, polagoma se vzdigajočih pašnikov in trat, mimo ravnih poljan s strogo zarezanimi podolgastimi pravokotnimi njivami, se skrjuje za čas v senco temnega gozda in hiti zopet dalje mimo skal in skalic in otokov sredi struge. Jasnomodro se svetijo njene vode in ženo srebrnobeke pene proti lahnordečemu pesku ob bregu. Toda tu doli pod teraso v ponoru so temne in tajne! Omamljivo šume in vabi-je in pojo zavedljivo, sladkožalno pesem. . .

Tja doli je gledal inženir. — Prazno se mu je zdelo vse; premrla, okorela otrplost brez tolažbe mu je objela dušo. To je bil neznan, razjedajoči, strašni čut, čut notranje praznote, praznote v srcu, okolo njega, povsodi. . . Vse, kar mu je bilo dragega in ljubelega, vsi sklepi, vsi načrti, vse je izginilo z njo, vse je izgubilo smisel in vrednost. Vse mrtvo. . . Solnčnojasna preteklost minolih krasnih dni upa in ljubezni — mrtva! Vse nade, vsa bodočnost — mrtva! Milena — mrtva! On sam — mrtve!

Od juga sem je potegnil veter in zašumljal po usehlih listih turskečih na bližnji njivi. Trudno so se zibala nje peresa in delala trd, oster, suh, lesen, režeč šum, trudno se je zibala ajda na živoredečih stebelcih. . .

Inženirju je zablislila strašna misel.

Ali — zopet se je spomnil njenih prisrčnih besedi, njenega nedolžnega smeha, njenih oči. . . njenih zaupnih, čistih oči, njenih vročih poljubov; videl zopet Mileno slonečo in ihtečo mu ob prsih, videl sijajne solze, čutil mehki objem in pritisk dveh nežnih rok, ves diš njenega čarobnega bitja. . . Pretekli dnevi so se mu zdeli kakor nekaj jasnega, toplega, duhtečega, radost-

nega, milega, nekaj, kar je zbežalo za večno daleč, daleč stran! In ko je tako stal na terasi, mu je zasijal kakor iz lahne meglice nje ljubljene oblake; počasi so se dvignili krasni, temni osemi in odkrili lepoto očesa, in zazvelnel je glas, dobro znani, sladki glas. . . In zdaj? Ali je to res vse izgubljeno?

Viharen piš je potegnil skozi vrhove dreves. Na otemnelem nebu so se prikazali oblaki v nerodnih kepah in se počasi zalili.

Tam doli pa je pelo savsko vodovje prečudno mehko pesem. In prosli so valovi in vabili in obljubovali hladno, mirno naročje in sladak počitek. . .

Inženir je stopil na rob strmega prepada.

Streslo ga je.

Čudno, tuje, temno, divje ču-

stvo ga je omamljalo. V glavi se mu je vrtele. Kakor oster strup so mu tekli grenki spomini po žilah.

In tam doli je pevalo v vodah, vzdihovalo in jokalo in ihtelo. . . "Za Vami se ne bo nihče jokati!" —

Inženirja je izpreletel mrz.

"Ne stori tega!" je velel notranji glas. "Drugi se ti bodo smejali, ona pa bo ponosna, da je radi njenih lepih oči nekdo —"

"Le hitro!" je svetloval drugi glas. "Našel boš mir tukaj doli. Ona te je ljubila! Vsaj početkoma, ako zdaj ne več! Bila je angel! Dobro! In zdaj? — In ako je svet, ako je človek s človekom tak, ali je vredno, da živiš in delaš za se in za druge. Le pogum!"

Dalje prihodnjič.

AKO nočete. . . IZGUBE,

tedaj nalagajte svoj denar le pri

MESTNI HRANILNICE

LJUBLJANSKI

v Ljubljani, Prešernova ul. št. 3.

Ona je najbolj varna in največja slovenska hranilnica. Stoji pod kontrolo javnosti, vlagatelj v c. kr. deželne vlade. Za vložen denar jamči cela mestna občina ljubljanska s premoženjem, vrednim do 50 milijonov kron in hranilnica sama z rezervnim fondom 1 mil. 200 tisoč kron. Vsaka izguba denarja-tudi za časa vojne-je izključena. Nad tisoče in tisoče Amerikancev ima pri njej naloženo več milijonov svojega prislužka. Vloge obrestuje po

4¼%

brez vsakega odbitka. Stanje vlog znaša 40 milijonov kron, ves promet do konca l. 1910 pa 564 milijonov kron.

Denar pošiljajte po pošti ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločbo, da se vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko v Ljubljani" in ne v kako drugo manjvarno "špar-kaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za vas denar. SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO

IZASTONJ

VPRAŠAJTE Z POLNIM ZAUPANJEM ZA SVET IN POJASNILA. NA VSAKO VPRAŠANJE DOBITE ODGOVOR POVSEM ZASTONJ!!

IZREŽITE TO IN ODGOVORITE NA VSA VPRAŠANJA

Ali imate dober tek (apetit)? . . .
Ali ste nervozni in slabotni? . . .
Ali hujšate? . . .
Ali ste zaprti? . . .
Ali se d belite? . . .
Ali so Vam nosnice čiste? . . .
Ali ste hitro utrujeni? . . .
Ali ste raztreseni? . . .
Ali so Vaše oči slabotne in težke? . . .
Ali imate bolečine v obližju srca? . . .
Ali imate kilo (bruh)? . . .
Ali so Vaši otroci zdravi? . . .
Ali imate prehlajenje v prsih? . . .
Ali so Vaše roke in noge vnete? . . .
Ali so Vaši členi trdi in otečeni? . . .
Ali slabo slišite? . . .
Ali ste slabovidni? . . .
Ali imate bolečine v ncsu? . . .
Ali je Vaš jezik nečist? . . .
Ali težko dihanje? . . .
Ali je Vaša koža suha in vroča? . . .
Ali je Vaše grlo suho in kedaj? . . .
Ali je Vaša voda motna ali gosta? . . .
Ali je Vaša slina gosta? . . .
Ali slabo prebavljate? . . .
Ali kašljate, suho in na kratko? . . .
Ali kašljate po noči? . . .
Ali imate slab okus v ustih? . . .
Ali ste vrtoglavji? . . .
Ali Vam teče iz ušes? . . .
Ali pljuvate rumene ali sive izmečke? . . .
Ali dobro spite? . . .
Vas spanje okrepča? . . .
Ali pijete mnogo vode? . . .
Ali pijete mnogo opojnih pijač? . . .
Ali pušite mnogo tobaka? . . .
Ali opažate, da izgubljate moč? . . .
Ali Vam je slabo po jedi? . . .
Ali so Vam noge in roke težke? . . .
Ali čutite bolečine v hrbtu in križcih? . . .
Ali ste hripavi po kašlju? . . .
Ali imate črne kolobarje pod očmi? . . .
Ali Vam srce močno in prehitro bije? . . .
Ali imate bolečine, praskanje v grlu? . . .
Ali imate glavoboli? . . .
Ali Vas glava boli na čelu? . . .
Ali velikokrat vodo pušate? . . .
Ali imate hemoroide (Zlato žilo)? . . .
Ali imate bolečine v sapniku? . . .
Ali imate kake rane na telesu? . . .- Ali imate katar v nosu? . . .- Ali imate reumatizem? . . .- Ali imate slabosti v želodcu? . . .- Ali imate kake notranje bolečine? . . .- Ali Vas boli temen, vrh glave? . . .- Ali Vas ledice bolijo? . . .- Ali ste otečeni pod očmi? . . .- Ali Vam kedaj kri iz nosa teče? . . .- Ali imate bolečine v trebuhu? . . .- Ali imate kako spolno bolezen? . . .- Triper—Stiflis ali kake druge bolezni brez razlike, koliko je bolezen stara?

Zakaj bolezen prenašati? Ti sočerni rojakom je bilo pomagano do čvrstega zdravja, ker so se obrnili z polnim zaupanjem do tega slavnega profesorja. Pridite osebno ali pa pišite v ta slavní zavod v slovenskem jeziku. Potožite in opišite Vašo bolezen temu iskušnemu zdravniku dokler ne bode prepoznano. Stavite mu najsi bode kakoršno hoče vprašanje glede bolezni — vprašajte ga za svet. On Vam bode odgovoril in svetoval povsem brezplačno.

IZREŽITE TO

VRHOVNEMU ZDRAVNIKU
Collins N.Y. Med. Instituta
140 W. 34th Str. N. Y.

Posiljam Vam odgovor na vprašanja, tičoča se moje bolezni. Prosim da mi odgovorite, kaj da je z menoj. Naznamite mi, ako me zamorete ozdraviti in ako je se kaj upanja me ozdraviti. Prosim obdržite to tajno in pošljite mi odgovor zastonj.

Ime.

Naslov.

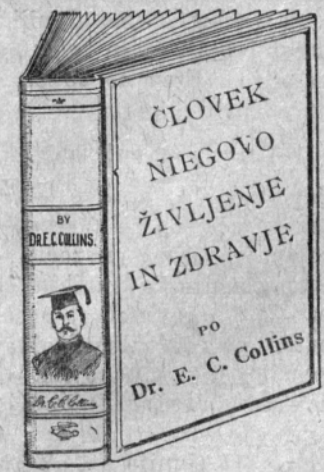
Dr. E. C. COLLINS.

Slavni profesor, ustanovitelj največjega zdravniškega zavoda v Ameriki, The Collins New York Medical Institute.

TA KNJIGA VAM

ZAMORE

REŠITI ŽIVLJENJE

To je največja in najboljše zdravstvena knjiga kar jih je bilo do sedaj spisanih, in ta knjiga je učila mnogo drugih zdravnikov kako bolezní zdraviti. Pisana je v slovenskem jeziku in Vam pove, kako si zamorete zdravje ohraniti. Preskrbite si vse ostale zdravniške knjige, primerjajte njih vsebino z to knjigo, in spričevate bodele razloček in vrednost te znamenite knjige.

Pridite osebno ali pa pišite in pošljite odgovorjena vprašanja na Dr. E. S. Hyndman-a Medikalnega direktorja od

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th ST., NEW YORK CITY.

Uradne ure so: Vsaki dan od 10-5 pp. Ob nedeljah in praznikih od 10-1 pp. Vsaki torek in petek od 7-8 ure zvečer.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 291, Salida, Colo.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St. Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 2020 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 94 Hammond, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11316 Fulton Avenue, Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1345 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

IZ URADA GL. ZAPISNIKAR-
JA S. S. P. ZVEZE.

Izvelek iz 5 redne seje glav. odbora S. S. P. Zveze.

Seja otvorjena ob 8 uri zvečer dne 29. maja 1911 v navadnih prostorih. Navzoči so: Ant. Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, John Kalan, Ferd. Glojek, Ant. Duller, M. V. Konda, Jos. Cvetkovič, Jos. Ivanšek, John Mladič, Jakob Tisol, John Levstik.

Zapisnik zadnje seje, se sprejme kot je bil čitan.

St. 8 McGuire, Colo. Društvo prosi, da bi se dala kaka podpora na obeh poškodovanem bratu Milieu, kateri je že nad 1 leto bolan. — Po daljši debati se sprejme predlog brata Kalan-a podpiran od brata Rusa, da se v prvi vrsti poizve, v kakih bolnišnicah se dotični nahaja, ter da mu naj glav. tajnik s pomočjo vrhovnega zdravniškega v dotičnem kraju preskribe dva dobra zdravnika (specijalista za ošesne bolezni) kateri ga naj preiščeta. Daljše ukrepe se preloži na prihodno sejo, da se izve mnenje zdravnikov.

St. 10 Moon Run, Pa. V zadevi gosp. Josip Gruber-ja se naj ravna po pravilih.

St. 12 Sublet, Wyo.; po prečitanih dopisov v zadevi brata Kečman-a in po daljši debati se sklone, vso zadevo prepustiti bratu Kečmanu osebno, da se poravnata.

St. 16 Clinton, Ind. Prečitajo se poročila glav. porotnega odbora o zadevi g. Ladha. Po daljši debati se pa sprejme predlog br. Ivanšek-a, da se odobri pogoje stavljenega društvu od strani gl. urada. Daljša poročila se pričakuje.

St. 31 Farmington, W. Va. Dotični sestri, ki je vplačala pri vstopu za 6 mesecev nazaj assement mora društvo denar povrneti, ker ženske, po točki 34. pravil, niso da istega opravičene, kot moški člani.

St. 40 Salida, Colo. Na željo društva, se sklone poslati dopis, katerega je pisal neimenovani, na društvo. Društvo se pa priporoča, da ako je kaj v stvari resnice, da denar iztirja, ter ga povrne na Zvezo.

St. 59 Conemaugh, Pa. Mladetni hčerki pokojnega brata Anton Planinšek-a se dedščina izplača takoj, kot hitro ji sodnija (Probate court) pripozna postavljena varuha.

St. 33 Livingston, Ill. Pogrebne stroške za pokojnim bratom Bizjakom, v kolikor oporoka dovoljuje, se izplača kot hitro se dobi potrebno pobotnico. — Sklene se tudi, dati v liste oglas s katerim se išče zakonitih dedičev, oziroma bližnjih sorodnikov pokojnega.

Prečita se dopis dedičev po pokojnem bratu Mavriču nahajajočih se v stari domovini, ter se sprejme izplačati jim še ostali del, sveto \$50.00, zapuščine kot hitro se prejme pobotnico.

SLAVNOSTNA PRIDIGA.

Izvirna slika iz nekdanjega samostana v Kostanjevici na Dolenjskem.

Kdo izmed vas ne ve za staro mestec Kostanjevico na Kranjskem, katerega obdaja počasna reka Krka krog in krog, da je pravcata podobna malega otoka? Mestec je dokaj staro in se v nemškem jeziku imenuje "Landstrass". Zakaj tako, to naj reči jezikoslovci preiskujejo.

Četrt ure od Kostanjevice proti Gorjanskemu hribu stoji staro poslopje ogromne velikosti, nekdanji last menihov Cistercijancev, sedaj pa že od časa cesarja Jožefa II. erarično.

Tu notri v samostanu so se go-dile čudovite, a dostikrat tudi grozovite reči, ki so še ostale med priprostim ljudstvom kot pravljice in govorice v dobrem spominu. Ako starega kmeta povprašate to in ono, bo de ti drage volje povedal toliko, da si vsega niti zapomniti ne moreš.

Naj zapišem samo eno tako dogodbo, katere še jako dobro živi med ljudstvom, dasi mogoče ni povsem resnična. Vendar pa bo de čitatelj posnel iz tega, kako so se radi poviševali in slavili nekdanji ondnotni duhovni.

Ti menihi so imel navado, da so vsako leto na eno n isto nedeljo napravili takoiimenovano cerkveno žegnanje. Pravzaprav pa je bil njih smoter, da so sami sebe poviševali in uboge kmete sužnje sleparili in še bolj priklepali na verigo.

Ob takih prilikah, tako pripoveduje stari kmet, ki je še kot deček, od svojega dedka slišal, je bila navada, da je prišlo tudi, dokaj zunanje duhovščine na to veliko slavnost.

Vselej pa je moral eden zunanjih duhovnov ineti cerkveni govor pri sv. maši, v katerem je moral seveda, brez konca in kraja le ubogo ljudstvo za najnižje stvari na svetu imenovati, a menih pa visoko — nad deveta nebesa povzdigovati, slaviti in častiti.

Gorje pa duhovniku, ako ni bil zmožen prav po njih volji, jih zadosti v svojem govoru počastiti. Že pri vratih lece ga je čakala s krčevitimi pestmi tolpa menihov; in ko se iz lece gredoči duhovnik-govornik prikaže, tedaj vsi s pestmi po njem in marš v kraj ž njim med samostansko zidovje, pod štiri ključce, da ga nikdar več človeško oko ne vidi in nikdar več človeško uho ne sliši, ker je tako slabo v svojem govoru počastil vse častitljive menihove. Ni čuda torej, da se mnogokrat ni mogel dobiti govornik, kateri bi se bil upal govoriti o slavi in časti teh menihov, kajti bal se je, češ, ako nezadostno govorim, me šta ne glavo.

Bilo je neko nedeljo, ko je prišlo veliko raznega ljudstva poslušat govor, kateri se je imel govoriti v čast in slavo menihov. Bila pa je navada, da se je moral govornik sam proste volje javiti izmed zunanje duhovščine zaradi tega, če ne bi prav govoril, da se ni mogel potem izgovarjati, češ, saj sta me k temu silili. Ko je že deseta ura odbila in je že tudi odzvonilo k skupni cerkveni slovesnosti, so jeli vse časti vredni menihi povpraševati, kdo da bo de govoril, kajti kakor že rečeno, moral se je govornik sam javiti. Bilo se ne malo v skrbeh, kdo da bo de šel na leco, kajti nobeden povabljenih ni hotel nevarnega posla prevzeti, ker vsak izmed navzočih duhovnikov si je mislil: "Vrag vedi, s katero besedo zapadem glavo." In tedaj so začeli menih skrbeti, kaj če se ne oglasi nobeden za cerkveni govor.

Prednik samostana je začel vse navzoče zmerjati: "Vrag vas vse vzemi, toliko vas je, pa se nobeden ne spravi na leco, da bi zabitega kmeta malo nafarijal — sram vas bodi!" in od jeze je škripal z zobmi, kakor je bila njegova navada, ako mu ni kaj ugajalo. Drugi menihi so že kar trepetali pred njim, boječ se njegovega ostrega pogleda. Ko je bilo že čas na leco stopiti, reče eden: "Bi li ne bilo pametno iti pogledat, mogoče vendar še kdo pride?" Jezen prednik samostanski — samo pokima in nemudoma se vsuje cela tolpa pod prosto nebo gledat, če mogoče pride še kak duhovnik.

In glej! Res drdra proti njim bel konj, vprežen v lepo, čedno kočijo, v kateri je sedel lep in zal mladenič — duhovnik. Ljudstvo v cerkvi je radovedno zijalo, kaj za boga, da se nobeden ne prikaže ne k oltarju, ne na leco; eni so že rekli, da so menihi s tem kmete za norca imeli, ko so prej šno nedeljo oznanili samostansko slavnost, med tem so pa drugi v svojem srečnem premišljevali nesrečno usodo morebitnega govornika, ako bi se bil mogoče premalo potrudil, lep govor se pričiti.

Ko stopi omenjeni mladi duhovnik iz voza, takoj zaprosi menih, naj ga vedejo pred prednika samostana. Ko mladenič-duhovnik vstopi, se razjarjeni prednik zaničljivo proti vratom ozre in sikne ugle-davši novega, a mladega prišleca, med zobmi: "Prokleti kutarji, tudi enega ni, naj bi se..."

Med tem se mladenič-duhovnik predniku predstavi, z jako hladnimi besedami in končno izjavi: "Ako nimate še govornika, želim jaz danes govoriti v vašo čast in slavo, ako blagovolite dovoliti nekoliko bolj obširno."

Prednik pogleda prišleca, mladenič-duhovnika od nog do glave, in ker mu je popolnoma tuj in nepoznan pravi: "Kaj, ti otroče, hočeš nas slaviti s svojim govorom, kje imaš že kaj skušnje? — Kdo in odkod si? Kdo izmed vas ga pozna?" Vsi zanikajo, da ga nobeden ne pozna. Ali mladenič-duhovnik reče: Ne vprašajte po mojem imenu, ker je zadnji čas, na leco stopiti, tedaj dovolite.

"Pojdi," pravi prednik, "pojdi, ali glej, kako bo deš govoril, pazi se, ako nas dostojno ne počastiš, vidi, da ne bo de imel tvoj kočijaš kaj domov peljati, kajti trave ne bo deš nikdar več tlačil."

"Dobro, dobro," odgovori mladi duhovnik, ne pogleda ne na levo, ne na desno, ampak brzo vstopi na leco. Prišedeč na leco, pozdravi poslušalce s sv. pisemskim izrekom: "Kdor se povišuje, bo de ponižan, kdor se ponižuje, bo de povišan."

Za uvod zahvali navzoče, da so se tako polnoštevilno udeležili tako slavnostnega govora in med tem še naroči, naj se pripravijo. Menihi so začudeni poslušali mladega duhovnika, kajti prekrasen glas je imel — mlo ljubko zvoneč, ter je z neko nadnaravno silo pretresljivo govoril.

Menihi so že nekam zadovoljni, češ, mogoče bo de res dobro govoril in prednik že tudi pokima, kar je znak zadovoljnosti. Med tem začne mladi duhovnik govoriti: "Ako grem po širokem polju, kjer valovito žito raste in kjer prelepa pšenica zori, ter vprašam: "Čigavo je to polje, ki je tako bogato in rodovitno?" Tedaj dobim odgovor: "Visoko časti vredni, — meniški."

Ako grem po temnih gozdih, po gozdih, po katerih še ni nikdar pela sekira, po gozdih, kjer živi nebroj od boga ustvarjene zverine ter če vprašam: "Čegavi so ti velikanski gozdi?" Zopet se mi odgovori: "Visoko časti vredni, — meniški."

Ako grem po nepreglednih travnikih, kjer dela v potu svojega obraza nebroj tlačanov-trpinov kjer eni travo podirajo in drugi seno na voz spravljajo, ter vprašam: "Čegavi so ti prelepi travniki?" In zopet imam odgovor: "Visoko časti vredni, — meniški."

Ako grem čez prelepe vrtove, kjer raznega sočnatnega in zrelega sadja duh človeka kar omanj ter če vprašam vrtnarja: "Čegavi so vrtovi?" Pa glej, vrtnar mi odgovori: "Visoko časti vredni, — meniški."

Ako grem po prečudno krasnih vinogradih, katerih množina in lepota presega vinograde cele dežele, kjer prežlahtno grozdje rodi, kjer se pridelava nezrečeno množino vina ter vprašam starega moža: "Čegavi so ti vinogradi?" Pa mož mi odgovori: "Visoko časti vredni, — meniški."

Ja, kdo pa so ti menihi, da so tako visoko časti vredni; kdo so ti menihi, ki premorejo toliko najlepših posestev? Vprašam vas, kdo so ti menihi? Kam pa ti menihi gredo po svoji smrti, ker so že tu na zemlji nad vse visoke časti vredni? Naj pogledam tedaj v nebesa, če so gori taisti, kateri so

danes

prav nobe

dolenjskega

samo

besih.

Pojdimo pogledat v vice, mogoče, da se tam za male pregreške še pokore, mogoče, da so tedaj v vica, — pa glej, pregledal sem vse kotičke groznih vic in niti enega menih iz tega samostana nisem našel notri.

Poglejmo sedaj v strašni pekel, mogoče, da se znajdejo ti kostanjeviški menih v peklu po svoji smrti? Pa čuda, glej, tudi v peklu ni nobenega!

Tedaj ukažem Luciferju, polglavarju pekla, odpri in pokaži nam dno pekla. Lucifer dvigne z velikanskim ropotom težek železen ploč, in glej najstrašnejše — vsi nekdanji kostanjeviški menih se znajdejo na dnu pekla, pod železnim plohom, kjer se v grozovitih in strašnih mukah pečejo in evro, z njih visoko čast in slavo, katero od vas ubogi kmetje tlačani uživajo na tem svetu —

Prednik ves blede od jeze že pripravljen stoji, kakor tudi vsi drugi menih ob njegovi strani, ko bo de govornik — mladi neizkušeni duhovnik stopil raz leco, da ga bo de brž zgrabili in zaprli v najstrašnejšo ječo s sklepom, da se ne reši nikdar več iz te ječe. Ko ga pa vendar ni doli, hočejo srditi planiti tudi na leco po njegga, pa glej, ni ga bilo nikjer, izginil je bil, kajti bil je — angelj. "Slov. Narod."

Zaplenjena knjiga o caru Pavlu V Petrogradu je državna oblast zaplenila knjigo pisatelja Merežkovskega "Pavel I." Knjiga podaja zgodovinske dogodke, nanašajoče se na nesrečnega sina carja Petra III. in carice Katarine. —

SLOVENSKI IN HRVATSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ.

Sprejema tožbe. — Zagovarja in tolmači na sodniji. — Zahteva in iztirja odškodnine od kompanije za ponesrečene pri delu. — Dela pooblastila, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojaščine, dolžna pisma, itd. — Iztirja dolgove tukaj in v starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko stroko spadajoča dela. — Cene vedno zmerne.

Matija Skender
5241 Butler Str., Pittsburg, Pa. Bell Phone 7-R Fisk.

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA.
(Pod državnem nadzorstvom.)

1825 1827 Blue Island Avenue

v gal Loomis St. Chicago, Ill.

Kapital in preostanek \$350 000 00

Plaćujemo p 3% od vložnega denar a Pošljamo denar na vse dele sveta. Oddajamo hranilne predale.

Uradne ure: Od 8:30 jutro do 5:30 zvečer
V soto: Od 8:30 " " 9 ure večer
V nedeljo Od 9 " " 12 o pojdne.

JAN KAREL **J. F. STEPINA,**
predsednik, blagajnik.

NOVO MI VAS SEZNANIMO Z NOVO
pristnih 23 KAMNOV vsebujočo uro.

Pravo zlato, ali z zlatom prevlečeno. Mi moramo prodati za 10.000 naših 23 pristnih kamnov vsebujočih "Accuratus" ur in sicer samo za \$5.75 komad! Te vrste ure so jako pravilne in pokrovi so z najboljšimi slikami preskrbljeni in "gold filled". Posebno so te ure poznane po svoji trdnosti. Radi jih kupujejo ljudje ki se vozijo in ki opravljajo bolj težka dela. Mi te ure in niso samo dobre, ampak tudi krasne in se bodo vaši prijatelji čudili ko jim poveste ceno, za katero ste jo kupili. Če torej rabite, dobro in pripravno žepno uro, sedaj je čas da kupite. In prej ko kupite kako drugo, premislite. Če pošljete nam vaš naslov, kar vas stane 1 cent, vam pošljemo uro na ogled. Če pa uro kupite, vse stane brez poštnine \$5.75. Če jo pa ne marate, — jo ni potreba kupiti in mi mislimo vse. Lepa uro pošljite na našo stroko nazaj. Mi reskiramo vse. Verjete pri vsaki uri. Pišite na naslov:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

NAZNANILO.

Občinstvu naznanjamo, da je naša pomladanska zaloga moških in deških oblek z novo zalogo popolnoma in sicer z novim in zadnje mode blagom najboljše kvalitete. Oglejte si zalogo oblek!

J. J. DVORAK & Co.
1853-55 Blue Island Ave.

edini izdelovalec unijskih oblek in prodajalec na zapadni strani Chicago

NAREJENE OBLEKE. Želimo tudi se namiti občinstvo z našo veliko zalogo krojaško narejenih oblek, zadnje mode v mestu. Mi garansiramo oje blago in vemo, da je vsak naš ojemalec zaljubljen, kdo nas obišče.

ČEVLIJ. Samo oridit in oglejte si našo veliko zalogo unijskih čevljev vseh vrst in lakovosti.

J. J. DVORAK, lastnik.

AMERIKANSKA-LINIJA.

kron" kmalu pošla. Ta le dovinska povest obsega, 57 ni in stanejo oba snopiča sk le \$1.00. Poština je s tem že čana.

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, družstvenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:

Derganc, Widenič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Avg. W. Ramm
pogrebnik in balzamovač,
tapetnik in podobar

921 N. 8th St. **SHEBOYCAN, Wis**
Zastopnik: FRANK PUNGERČER

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuvaj najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Bank.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO!

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko

Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Alojz Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

FLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rokaji naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

NAŠE ŽIVLJENJE...

Z. M. L.

Tesneje se zavije v plašč in plašno ozre naokoli. Z grozo odvrne oči od bližnjega hrasta. Izbuljeno gledajo velike krvave oči v svet, debele proge krvi se usedajo po vsem licu, dolge mrtvaške roke segajo do kolen.

Lahna sapica zašumi med vejem in truplo se zaziblje...

Še enkrat se s strahom ozre na obešenca, se zavije še tesneje v plašč in hiti navzgor po strmi stezi.

Kroginkrog strme gore in pustekale. Ob potu stoje umazane vode in strupene rastline preprejajo te luže.

Težke megle se vlačijo izza gor in se vsedajo na steze po dolini. Blato se kopiči, sega do gležnjev, da težko vzdiguje trudne noge.

Cesto popravljajo delavci teža-ki; pot jim kaplja na lice, zmučeni so do smrti, a nikogar ni, ki bi jim olajšal delo.

"Delaj, sicer ti pritrgram!"

Revež je in ne pozna pravice, zato trpi mirno in tiho.

Na njivi orje kmet; zamišljeno gleda v brazde in omili se mu sleherni črvček, ki ga nehoti prereže s plugom.

Da, on je usmiljen, a ne doseže usmiljenja.

Nasprotni pritava popotnik.

"Glej, ves svet je moj, a revež sem, berač. Vsi ti širni gozdovi, te prostrane njive, te bele neizmerno bele ceste, vse to je moja last, a manjka mi domovja, manjka domače hiše.

Nikjer ne najdem dobrega pogleda, s kakršnim me je pogledala mati. Saj so mi dobri vsi ljudje, a vsem sem le tujec, potnik, berač.

Le romaj naprej, mlada si še in ko prideš do vrha, se ozri nazaj na nas in tudi ti se boš še vrnila..."

A gre naprej po cesti muk in bolečin, gre mimo glada in boleznih, a hodi vstrajno, hrabro.

In dospje na vrh med druge ljudi. Tem sije drugo sonce, tem vlada drug bog!

Dannadan se gostijo, šibé se mize pod težo jedil in pijač. V zlatu se blišče njih palače, nihče ne dela, ni jim treba skrbeti za vsakdanji kruh!

Zakaj so pa ljudje tu doli v dolini! Približa se reva tem polbogovom glej!

Nihče se ne ozre nanjo, nihče je ne sluša, ker je reva iz dolin, ker je njeno oblačilo kmečko, rjavo.

Britke solze potoči in se ozre na svoje sobrate v dolini.

Še hodi potnik svojo pot brez cilja, še orje kmet, delavci teža-ki delajo in na starem hrastu se ziblje njen sobrat.

Vrne se v dolino, lahak je njen korak, ne bóde je ostro kamenje v noge in kmalu dospje pod hrast.

"Ti si moj brat in ni me več strah; saj sva si enaka."

Lahka sapica zašumi med vejem in truplo na drevesu se zaziblje...

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

PRIMERJAJOČI PODATKI O ŽIVLJENSKIH ŽRTVAH.

Število žrtev potresa v južni Italiji cenijo približno na 200.000. Število seveda ni natančno in se tudi nikoli ne bo dalo natančno določiti, pa bo prej preizkusno kot previsoko. Toliko življskih žrtev je dosedaj zahteval samo še vesoljni potop, če vzamemo istega kot zgodovinsko dejstvo. Vse katastrofe, ki nam jih je zabeležila zgodovina v približno 4000 letih, niso uničile toliko ljudi, kot ta potres. O izbruhu Vezuva leta 79. po našem štetju nimamo nobenih natančnih podatkov; ker pa so se prebivalci precej obljubljenih mest Merkulanuma in Pompejev, ki ju je takrat Vezno zasul, večinoma še lahko rešili, cenijo število žrtev v imenovanih mestih približno na 34.000. Bluvanje Vezuva l. 1631. je pokončalo 20.000, ono leta 1794. pa 25.000 ljudi. Velik izbruh Etna leta 1669. je uničil 12 mest in trgov, med temi Katanijo, in usmrtil 25.000 ljudi. Potres v Lizboni l. nov. 1755. l. je zasul 60.000 ljudi. Potres v Kavkazu leta 1667. je pokončal 80.000, potres na Japonskem l. 1703. 150.000 in potres v Kalabriji l. 1783. 100.000 ljudi. Pri izbruhu ognjenika Krakatau na otočju Sunda v avgustu leta 1893. je našlo smrt 40.000 ljudi.

Tudi visoke plime in cikloni so že opustošili mnogo pokrajin in stali mnogo življskih žrtev, posebno v tropičnih krajih v Indiji, na Kitajskem in Japonskem. Visoka plima, ki je l. 1737. poplavlila pokrajino Bengalen v Vzhodni Indiji, je potopila 180.000, ciklon ob ustju reke Brahmaputre v novembru 1876. pa 150.000 ljudi; zadnja visoka plima na Japonskem l. 1896. je pokončala 27.000 ljudi. Torej je zadnji potres v južni Italiji uničil največ ljudi.

Primerjajmo še izgube življenja v par bitkah in vojskah. V bitki pri Avsterlicah se je borilo 150.000 mož; na obeh straneh je bilo mrtvih in ranjenih 38.000 mož. Bitka pri Jeni izkazuje tele številke: 110.000 bojnikov in 31.000 mož izgube; bitka ob Moskvi: 245.000 bojnikov in 74.000 izgube; Lipsko: 471.000 bojnikov in 107.000 izgube; Kraljevi gradec: 291.000 bojnikov in 33.000 izgube; Gravelotte: 396.000 bojnikov in 62.000 izgube; Liau-jang: 285.000 bojnikov in 60.000 izgube. Nemško-francoska vojska izkazuje sledeče številke: Francosko je izgubilo 136.000 mož; od teh je padlo na bojiščih ali umrlo na dobljenih ranah na Francoskem 80.000, 36.000 jih je umrlo na Francoskem vsled bolezni in 20.000 v nemškem jetništvu. 477.800 mož je med vojsko postalo nezmožnih za službo in sicer 138.000 vsled ran v bitkah, 11.400 zavoljo poškodb, dobljenih na potu in 328.000 vsled raznih bolezni, pomankanja itd. Te številke je izračunal italijanski statistik Bodio. O izgubah na nemški strani pa nas pouči delo velikega generalnega štaba. Na bojiščih je padlo 17.255 mož, na potu pa 21.023 mož, skoraj za 100.000 mož manj ko Francozov. Potres v južni Italiji je torej zahteval več žrtev kakor katere izmed največjih svetovnih vojsk. Materijalne izgube za nemško-francosko vojsko je preračunal general Blume sledeče: Nemčija

1750, Francoske 12.667 milj. frankov. Izgubo Nemčije je, kakor znano, pokrila vojna odškodnina 5000 milj. Vrednost izgubljenih življenj se seve ni dala nadomestiti. Materijalne izgube, ki jih je povzročil potres v južni Italiji, se še niso dale natančno preueniti in se tudi tako hitro ne bodo dale. Gotovo je, da znašajo na milijarde, čeravno ne toliko ko nemško-francoska vojska. V tej točki pokončevanja vrednosti se ljudje zmiraj prekašamo s pristno svojim delom, z vojsko, razdirajoče moči narave.

TRST — SLOVANSKO PRISTANIŠKO MESTO.

Praška "Union" prinaša sledeči članek: Komaj desetletje je minulo, odkar se je smatral Trst za čisto italijansko mesto in je to v gospodarskem oziru tudi bil.

V tej veri se je slo celo tako daleč, da se je popolnoma pozabljalo, da vsaj okolica in zaledje nista popolnoma italijanska.

Slovenski element je ostal popolnoma neupoštevani, skratka; o Slovanih se ni hotelo ničesar vedeti. Bolj, ko so bili Slovenci in Hrvatje na Primorskem zanemarejeni od vodilnih mest, toliko bolj jih je silila narodna zavednost k delu in organizaciji, ki se je leta 1907. na prvih volitvah na podlagi splošne volilne pravice sijajno obnesla. Tedaj je prvič prišlo na dan impozantno število slovenskih volilcev. Od tedaj šele računajo tudi s primorskimi Slovani.

Predstojee državnozbornske volitve pa vzbujajo pri nasprotnih ki bojazen, da-li ne bi menjal gotovi volilni okraj v Istri in morda tudi v Trstu svoje narodno lice

Da je na stvari mnogo, dokazuje način, kakor pišeta tržaška dnevnika "Piccolo" in "Independente", ki poročata vsak dan o slovenskih "invazijah", nasilnostih" in sličnih nespodobnostih".

To vse kaže na dejstvo, da v Trstu ne le, da so Slovenci, marveč tudi, da jih je mnogo, da so dobro organizirani in da stoje politično in narodno zelo trdno, — o čemer pričajo številni in dobro obiskani volilni shodi v mestu in okolici.

In ravno ta slovenska "trmoglavost" je baje edini vzrok, zakaj slavni magistrat še do današnjega dne ni dovršil ljudskega štetja, t. j. ni še mogel prekrstiti Slovencev v Italijane, ali vsaj v Nemece.

Naravno, za signore je zelo težko izreči grenko resnico, da je v mestu Trst samem tretjina Slovencev, pri čemer je treba še priznati, da je zaledje tako trdno slovensko. — A to ne zadostuje še, Slovenci postajajo od dne do dne tudi gospodarsko močnejši, napredujejo vedno bolj in zaznamovati morejo nove pridobitve — vse na račun Italijanov. Ta pred desetletjem še neupoštevani element je postal danes faktor, ki se ga ne sme prezirati. Medtem ko so imeli Italijani s svojimi denarnimi zavodi (Banca Commerciale, Banca popolare) tako slabe izkušnje in so doživeli take poraze, vspevajo slovenski kreditni in denarni zavodi v Trstu krasno, ustanavljajo filijale (Jadranska banka), oživotvarjajo nova velika podjetja (hotelska družba in kopališče Gr-ljan) itd. K slovenskim zavodom prihajajo še hrvatski, posebno pa češki kreditni zavodi, ki dajajo tržaškemu denarnemu trgu eminentno slovanski značaj. K temu prihajajo še stotine in stotine slovenskih veletrgovcev, trgovcev in podjetnikov, ki so se zlasti v zadnjem času gospodarsko povzpeli. — Nadalje je uradnikov, zasebnikov, odvetnikov, delavcev itd., ki ne stoje tu osamljeni, kakor v kakem tujem mestu, ki marveč tvorijo tretjino prebivalstva ter imajo vso okolico na svoji strani.

Da, Trst ni več italijanski in ne bo nikoli nemški, temveč postaja od dne do dne vedno bolj slovenski! Samo vprašanje časa je še, ko se bo smatral Trst za slovansko pristaniško mesto Avstrije.

Dalmacija docet. Kakor se je slavizirala Dalmacija, to se pravi, se je otrsela italijanskega upliva, isto se vrši sedaj na Primorskem. Prebivalstvo na deželi, ki je izključno slovansko, se nacionalizira in se umika vplivu Italijanov, ki so se zatekli v me-

sta. Ostajajo torej za Italijane samo še inesta, ki pa so — kakor nam priča najnovejši dogodki — samo navidezno italijanska. Da, celo največe takozvano italijansko mesto ob Adriji, Trst, ta trdnjava, je samo naviezna italijanska trdnjava, kar nam zlasti dokazuje sedanji volilni boj in kar dokazuje bodoči rezultati volitev.

Z ozirom na ta dejstva, posebno pa z ozirom na veliki gospodarski napredek tržaških Slovencev, lahko rečemo s polno mirnostjo, da je samo vprašanje časa, ko postane Trst eminentno slovansko pristanišče.

Velikost zemlje.

Zemlja je krogla, kakor n. pr. tudi sonce in mesec. Njen premer od izhoda do zapada (po dolžini) je km 12.700 dolg; ali zemlja ni popolna krogla, temveč je na severu in jugu nekoliko stisnjena: premer zemlje od severa na jug je dolg samo 12.500 km. Pot od Celja do Dunaja meri prilično 250 km; premer zemlje je 50 krat daljši. Zemlja se seveda ne more prepotovati skozi sredino, ampak treba iti čez površino. Največji obseg te krogle je dolg 40.000 km ali 40 milijonov metrov. To je torej 100 krat daljši pot nego n. pr. od Celja do Monakovega. Prej se je mislilo, da je treba najmanj 80 dni, da pride človek okoli zemlje, pa še to bi bilo čudo. Danes se lahko pride z železnico in parobrodom okoli zemlje v 50 dneh; seveda ne tam, kjer je zemlja najdebelejša, ker tam ni železnice, ampak višje na severu, kjer so Rusi zgradili železnico skozi celo Sibirijo. Največji vrh na zemlji Himalaja je 8840 metrov visok, največja globčina je v Tihem morju 9528 m. Najgloblje je izkopani neki rudnik v Ameriki, 1388 metrov pod zemljo; najvišja stavba je Eiffelov stolp v Parizu 300 m visok. Okoli zemlje je zrak, in misli se, da seže 200.000 metrov nad zemljo. Črna globlje se koplje v zemljo, tem večja je toplota v njej. Zemeljska skorja je 50—60 kilometrov debela. Ponekod bruhavaši raztaljeno zemeljsko jedro na površino; taka mesta se zovejo vulkani ali ognjeniki; to so cele visoke gore, sestoječe iz kame-nja, ki ga je zemlja na teh odprtinah izbruhala. Okoli teh vulkanov so čisto potresi, če se odprti-ne teh vulkanov skozi več let zadelajo, pa ne more zemeljsko jedro na površje. Tako je tudi blizu Mesine več vulkanov (1900 metrov visoki Vezuv in 3000 metrov visoka Etna).

Različni ljudje.

Razni ljudje se ne zmenijo za uboštvo drugih, ko so drugi vedno pripravljeni pomagati. Oni vedo, da v takih razmerah se more nekaj storiti, in so vedno veseli nad tem da pomagajo. Tudi sebi različni ljudje nočejo pomagati v boleznih. Vsem takim damo mi nasvet, da v vseh slučajih slabe počutbe, zgubi teka, bolečin povzročenih od plina, omotice in omame, rabijo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. Ta pripomoček je narejen iz najboljše kvalitete. Naredilo bo telo zopet gorko, spravilo cirkulacijo krvi zopet v pravi tek, odstranilo bolečine in krče, pojačilo želodec in dalo novo moč živcem in uničilo simptome zabasavnosti. Rabilo bi se naj tudi v vseh slučajih nervoznosti, prehlajenosti, proti glavobolu, hrbtobolu, odpravnemu kanalu in vseh drugih živčnih boleznih. Za dobiti v lekarniških prostorih. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Za zunanje oglase ni odgovor- no uredništvo ne upravništvo.

SLOVENCIM POSEKAJTE "Little Bohemio"

kjer se toči izborni impor- tirano pizensko, A. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smokke.

Za obilen poser se priporoča. CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. 1.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO- OGRSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

M. Washington 17. junija 1911

Laura 24. junija 1911

Argentina 5. julija 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu: od 8.—10. ure popoldne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v pravih nučnih slučajih. DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

Našo trgovino priporočamo Slovincem že trinajst let in povsod so zadovoljni z našim blagom.

Povabimo vas, da si ogledate našo

spomladansko zalogo oblek kot:

Moške površnike \$7.50 do \$25.00

Moške spomladanske obleke \$10.00 do \$30.00

Moške obleke za mlade \$7.50 do \$20.00

Deške spoml. obleke \$2.50 do \$10.00

Odprto vsak večer, izvemši srado in petek do 9 ure.

Odprto v nedeljo dopoldne.

Vogal Blue Island Avenue in 18. cesta.

Jelinek & Mayer, lastnika.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

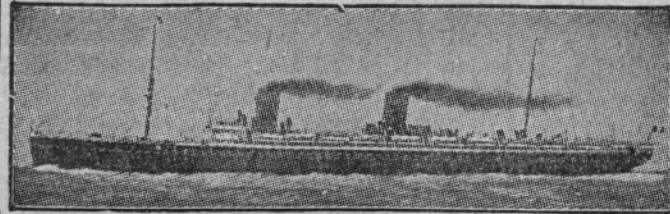
LAGER MAGNET GRANAT

Razvažaj piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretje- ga razreda do- bivajo brez plačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi, La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP | La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP | Chicago, nov parnik 9500 HP

Pristanišče 57 North River vzhajše 15th St., New York City

PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavni zaton na 19 State St. New York

MAURICE W. KOZMINSKI glavni zastopnik za zapad, na 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

RAZNO IN DRUGO

Dr. J. Krek — Darwinov učenec. Splošno je znano, da je sloveči angleški učenjak — Darwin nastopil svoj čas s trditvijo, da je po evoliucijski teoriji upravičena posledica ta, da se je človeški rod izpopolnil v času več tisoč in tisoč let in najbližje in sorodne mu vrste živih bitij — z opice rodovine! Kak veliki hrup in vrišč je bil nastal takrat! Učenjak je dobil iz Rima svoj anathema, po vseh cerkvah, pri vsaki pridigi se je zabavljalo zoper takega bogoskrunskega učenjaka-mazača, ki trdi nekaj za visoki človeški rod — (ki prebiva na enem velikem zrncu v primeri z vsevesoljnim stvarstvom na mali zemlji!) sramotnega in do sedaj nezasišane! — Ali ljudje in človeški nazori se spreminjajo! V hotelu "Union" je trdil 14. maja 1911 dr. Ev. Krek, da so merkevci (opice), naši pračetjci, spregovorile ter začele kričati: "Ogenj, ogenj!" — Ako tedaj cerkveni doktor in filozof priznava, da imajo merkevce zmožnost govorjenja, potem ni nobenega dvoma več, da on pristaja k Darwinovi teoriji o postavitvi človeškega rodu! In tako je hotela zlobna usoda, da je duhovski učenjak-filozof v svojem političnem "orgazmu" (v polnem pomenu te besede!) izbleknil nekaj, česar mu njegov prevzvišeni protektor in poveljnik, antimoderist škof Bonaventura, ne boče nikoli več odpustil!

Socialnodemokratski dnevnik je pričel 3. junija izhajati v Ljubljani. Imenuje se "Zarja". Izhajal bo vsak dan razen nedelj in praznikov ob 11. dopoldne.

Enakopravnost žena so upeljali na Islandu. Enakopravnost gre tako daleč, da dobe žene prav vse pravice, ki jih imajo moški. Žena dobi aktivno in pasivno volilno pravico, tudi je bil sprejet zakon, ki zagotavlja ženskam pristop v vse javne službe, tudi v duhovniške. Pri tem je treba pripomniti, da Islandija nima vojaštva in da je tedaj ženam edino vojaška karniera zaprta.

Proti zamorcem. V Bulavagu pri Kapstadtu je neki zamorec posilil neko belo ženo in potem na njo večkrat ustrelil. Zaraditega se je zbralo kakih 5000 prebivalcev mesteca in je hotelo napraviti pravo vojno proti zamorcem, končno pa je prišlo samo do sklepa, da prepovedo zamorcem po 9. uri zvečer na cesto. Če bi našli po tem času kakega zamorca na cesti, ga brez parda ustrele. Tudi kultura, masčevati se nad celim rodod zaradi zločina posameznika. Pa menda niso v Bulavagu Nemei?

Suspendiran duhovnik. V nekem gozdiču pri Jassyju si je 14-letna Veronika Popović vzela življenje. Zraven mrtvega dekleta so našli fotografijo katoliškega duhovnika Ueberja. Vsled tega je odredil škof suspendiranje tega duhovnika. Ta pa se ni hotel pokoriti in se je zvezal s svojimi pristaši ter pod njih zaščito šel v cerkev, da bere mašo. Ko so hoteli to preprečiti, je začel vpiti in razgrajati, vsled česar je nastal strašanski škandal. Nekateri pristaši duhovnika Webra so celo streljali in ranili več posestnikov. Poklicali so policijo, ki je prišla s potegnjenimi sabljami v cerkev in jo izpraznila. Več oseb je bilo težko ranjenih in so jih morali prepeljati v bolnišnico, med potjo pa jih je več umrlo.

Rusija proti naseljevanju Nemcev in drugih tujih narodov. Odsek ruske gosudarstvene dume je sprejel zakonski načrt, s katerim se zabranjuje naseljevanje Nerusov v Voliniji, Podoliji in v Kijevu. Izvzeti so samo pripadniki poljskega naroda, Galici in Čehi. Predlog, da bi se dovolila samo tistim, ki so pravoslavne vere, je bil odklonjen.

Po nedolžnem obsojen. V zimi leta 1864 je bil veleposestnik Lošinec na Ogrskem umorjen. Zaradi umora je bil obsojen na daljšo ječo trgovec Hirschmann. Po preteku skoro 50 let pa se je izkazala njegova nedolžnost. Neki Nussbaumer, nastavljenec pri trdki "Glanz & Co." je priznal smrtni postelji, da je on umoril Lošinec in mu vzel 34.000 kron. Preselil se je potem v Budimpešto, kjer je ostal do svoje smrti. Policijske poizvedbe so do-

gnale resničnost izpovedi Nussbaumerja.

Znamenja, ki dajo misliti. Vojaške inspekcije in študijska potovanja po Goriškem se vedno množe. V Gorico je došlo več višjih častnikov, med njimi vojaški poveljnik iz Krakova fm. baron Weigl. Prišel je tudi poveljnik tretjega voja, baron Leitner, dne 29. maja po nadvojvoda Leopold Salvator. Častniki so na študijskem potovanju. Kaj bo z Italijo vojna?

Zenske čednosti in statistika. Neki pariški časopis je izdal svojim bralcem jako zanimiv poziv. Prosil jih je, da naj bi vsak poslal uredništvu šopek 10 ženskih čednosti, ki se najvišje cenijo pri ženi in katerih si moški najbolj želi. Dosedaj se je vpslalo nič manj kot 60 različnih vrst, ki so jih posamezni našli pri ženskah. — Največ glasov pa so dobile sledeče čednosti: Dobrohotnost, rodoljubnost, vdanost, varčnost, kratkoročnost, prebrisanost in prijaznost. Prva in važnejša je torej po tej statistiki pri ženski dobrohotnost kot rodoljubnost. Prva je dobila namreč 19.308 glasov, druga pa le 18.470. — Kot tretjo jako važna je vdanost s 17.904 glasovi, med ko so zvestoba, potrebnost in skromnost dobili 60 imenovanj konkurenčnih čednosti 52ta. Za razvoj ženskega socijalnega vprašanja pa ni obnem tolažilno za moderno ženo dejstvo, da je dobila ponižnost le 79 glasov, ker je s tem seveda tudi podreditev ženske moškemu na zadnjem mestu.

Kolera v Gradcu. Poštni nastavljenec Stranski, ki se je vrnil s potovanja v Benetke, ki se je podzvel med svojim dopustom, je zbolel na znak kolere. Bakteriološka preiskava njegovih izmečkov in odpadkov, je brezdvomno dala gotovost, da je Stranski zbolel za cholera asiatica. Sanitetna komisija namestništvu sanitetnega departementa je odredila popolno izoliranje Stranskega, vse njegove rodbine in vseh ljudi, ki so prišli z njim v dotiko. Stranski je nato 29. maja ob pol 1. popoldne umrl. V vsem mestu vlada velikansko razburjenje in strah.

Brez naslova. Iz Palmenove v Italiji se poroča, da je tam na meji vse polno vojakov. Ravno tako je na avstrijski strani in se čim dalje bolj oborožuje. Italija hiti graditi trdnjave in okope na vsej meji, ki je obrnjena proti Avstriji, kakor da bi imela že jutri napočeti vojna. V Crauglio na avstrijski strani pride v kratkem konjenstvo. Vsa italijanska mejna finančna straža ima pse, ki jih urijo za špijonažno službo v času vojne itd. Kaj bo iz vsega tega, se ne ve, ve se pa prav dobro, da bodo morali Slovenci in Hrvatje prelivati kri za domovino, — za tisto domovino, v katere središču jih državni nočejo poznati v mirnem času.

Dr. Hinkovič obsojen. V procesu Hinkovič v Zagrebu je bila razglašena razsodba. Obtoženec dr. Hinkovič je bil radi zločina obrekovanja v smislu parag. 9 kazenskega zakonika in zločina motenja javnega mira v smislu parag. 300 spoznan krivim in obsojen na 6 mesecev težke ječe in v plačeno sodnih stroškov. Branitelj se prijavil pritožbo ničnosti in vsklic. Radi te obsodbe so bile demonstracije v Zagrebu.

Politični bojkot liberalcem je sklenil izvrševalni odbor slovenske klerikalne stranke. Ta bojkot si misli dr. Krek, — kakor poroča "Slovenec", takole: "Politično moč imamo mi v rokah, in to še enkrat slovesno povdarjam, to politično moč bomo brezobzirno rabili brez vsakega oziroma vsako osebo, naj bo kdor hoče. Ako hoče večina ljubljanskih deželnohorskkih volilcev izvoliti liberalnega poslanca, ga bo imela, ampak njegov glas v deželnem zboru se ne bo nikdar poslušal, ne v deželnem zboru in ne v deželnem odboru in tudi v državnem zboru ne, v kolikor bomo mi imeli oblast to preprečiti. Zato je izvršilni klerikalni odbor sklenil politični bojkot. Mi se z liberalci več ne menimo o javnih zadevah naše dežele. Našim ljudem bomo

radi ustregli, liberalcem sploh ne." — Tako je dr. Krek, katerega smo doslej smatrali za enega zmernejših voditeljev S. L. S. govoril na javnem shodu. Torej glas ljubljanskega deželnega poslanca se sploh ne bo poslušal, samo za to, ker ne pripada k gotovi politični stranki! Četudi bo ta poslanec predlagal nekaj, kar bo koristno za vse ljubljansko prebivalstvo, ga klerikalni poslanci ne bodo poslušali! In dr. Krek je — duhovnik.

Ugrabljeni profesor. Iz Soluna poročajo, da so ugrabili grški roparji nemškega profesorja Richtera, ki je v spremstvu dveh otročnikov znanstveno raziskoval Olimpijsko pogorje. O roparjih še nimajo nobenega sledu.

Deklica na vojaškem naboru. V Rochlici na Češkem so predstavili vojaški naborni komisiji neko dekle. Vojaški zdravnik je konstatiral, da je deklica hermaphrodit. Okrajno glavarstvo je dovolilo do sedaj deklici nositi moško obleko.

V idrijski mestni občinski zastop je bilo 28. maja izvoljenih 11 socialnih demokratov, 11 naprednjakov in 8 klerikalcev.

Berač z loncem zlata in srebra. Pogosto se čuje, da se dobi berače in beračice, ki žive od milodarov v veliki revščini, hranijo pa denarje, in čestokrat velike svote. Iz Križevca so poslali domov v pristojno občino bolehavega berača Stanka Lisjaka. Kako so se začudili, ko so našli pri njem velik lonec zlata in srebra, ko je vsakdo mislil, da je Lisjak reven berač.

Palice na Danskem. — Na Danskem so bile z zakonom 1. aprila 1905. zopet uvedene palice kot poostrenje kazni za zločine, storjene s posebno surovostjo, čeprav je bilo javno mnenje proti taki uveljbi. Preteklo je šest let od takrat; palice so rabili samo v 14 slučajih. Sedaj je z zakonom odpravljen tudi ta poslednji ostanek tepenja s palicami v Evropi.

Materinski nagon pri živalih. Na nekem češkem lovišču se je teh dni pripetil sledeči zanimivi dogodek: Neki lovec je težko ranil lisico, ali žival je mela še toliko moč, da se je privlekla do svoje luknje in zlezla vanjo. Lovec je takoj nagnal za lisico v jamo svoje psice jazbičarko. Nekoč časa potem je prinesla psica pred loveca zadavljeno lisico. Takoj na to se je psica zopet zavlekla v jamo. Po ubiti lisici je lovec videl, da mora imeti mlade, zato je počakal v nadi, da mu psica prinese iz luknje tudi mladiče. Zastonj je čakal — psica ni prišla več iz luknje in ni koristilo ni zvižganje ne klicanje. Konečno je lovec pričel odkopavati jamo in na svoje veliko začudenje je videl, kako je njegova psica jazbičarka ležala, a okoli nje mlade lisice, ki so jo sesale. Psica je namreč malo prej imela mlade, ki so jih pa vrgli proč. Nato je lovec stavil v košaro psico in mlade lisice in jih odnesel domov. — Psica še vedno z veliko požrtvovalnostjo hrani lisice.

Ivan Orth. Lansko leto umrl feldmaršal Csanady, ki je bil za časa, ko se je nadvojvoda Ivan Salvator, pozneje Ivan Orth, odpovedal rodnim in plemskim pravicam, zaposlen v cesarjevi vojaški pisarni. Je pripovedoval, kakor se sedaj izve, nekoč sledeče: Takoj, ko je Orth zapustil avstrijsko državo, je cesar poklical Csanadyja k sebi in mu naročil, da naj se pelje za Orthom ter ga pregovori, da se vrne. Če se mu to ne posreči, naj mu odda lastnoručno cesarjevo pismo. Csanady se je peljal za Orthom in ga obiskal v Švici v hotelu ter mu sporočil željo cesarja, in ko je videl, da ga ne more pregovoriti, da bi se vrnil, mu je izročil cesarjevo pismo. Ko je Orth pismo prebral, je prebledel in je potem pokazal generalu. Cesar mu je pisal, da sprejme njegovo resignacijo samo pod tem pogojem, da se Orth nikdar ne vrne več v Avstrijo. Po svojem povratku je poročal cesarju o svojem neuspehu. Le ko je povedal, da je Orth vzkliknil, da ima 70.000 goldinarjev in da hoče poskusiti kako se mu posreči samostojnost, ga je prekinil cesar z besedami: "Imeti mora mnogo več!" Od tedaj Orth ni več prestopil avstrijskih meja.

AKO ŠE NISTE. POŠLJITE NAROČNINO.

Razprodaja spodnjih oblek, srajc in samozaveznic.

To je največja Lurieva moška razprodaja in težko, če doživite še tako priliko.

Moške srajce, narejene z ovratnikom, nazaj zavihanimi rokavi, z lepimi pisami, vseh barv, mera 14 do 17½, vredne 75c, pri tej razprodaji samo 45c

Moške gigri srajce, z lepimi trdnimi prsi, narejene nad vse moderno, z lepimi ovratniki in lepo šitimi robi, in se posebno te vrste srajce odlikujejo po svoji mehko. Prejšnja cena \$1.25, pri tej razprodaji komad samo 89c

Grmada moških samozaveznic (kravat), vseh vrst in barv, vse lepe in dobro blago, komad 25c

Nove kravate za prati, barve ne zgube, pravega lica nikoli, komad 15c
2 za 25c

Moške barvane spodnje srajce, fino narejene, posebne za poletje, navadna cena 50c, komad pri tej razprodaji samo 39c

Moške spodnje hlače in srajce, od 34 do 46 velikosti, dobro blago, pri tej razprodaji samo 48c

Ravno tako lepa izbira ženskih oblačil, spodnjih otročjih in dekliških oblačil. — Oglejte si to razprodajo!

RAZPRODAJA VEZNINE IN ČIPK.

40inč. široka vezina, na razpolago vezina z lepimi okraski; navadna cena \$1.25, yard sedaj samo 50c

3 do 3½ inč. široka vezina, z lepimi slikami, navadna cena 5c in 6c; pri tej razprodaji yard samo 3½c

Platnene torchon, veznine narejene na roko, 2½ do 4 inč široke, navadna cena 8 in 10c; pri tej razprodaji samo 3½c

Normdijské Vallenciemes čipke 3 do 5 inč široke; navadna cena 10 do 12½c; sedaj yard samo 4c

Francoske čipke, obrobljene fino; 1½ do 3 inč široke; navadna cena 5 in 8c; pri tej razprodaji samo yard 2c

Nothingham čipke, bele, jako lepo okrašene, 18 inč. široke; yard pri tej razprodaji samo 25c

1500 yardov raznih čipk, fino ročno delo, in dobrega materiala, vredne do 35c, pri tej razprodaji samo, yardu 10c

27 inč široka vezina, krasni okraski, navadna cena 50c, pri tej razprodaji samo 29c

72 inč široke veznine, z bulgarskimi okraski; ročno fino delo in dobrega blaga; zadnje moderne barve; navadna cena \$1.25 sedaj yard samo 50c

ALBERT LURIE & CO.
1816-1818 - 1820 BLUE ISLAND AVE.

Kakor prerojen se počuti. — G. Jos. Hejhal, East Jordan, Mich., nam je poslal sledeče pismo: "Z veseljem Vam naznanjam, da sem ravnal po Vašem nasvetu in nekaj časa užival Severov Življenski Balzam, ki mi je čudovito koristil. Sedaj se počutim krepkega, zdravega in kakor prerojenega."

Ali ste videti stari?

Jeza, čezmerno delo, slabota in drugi vzroki skupaj delujejo, da so videti ljudje stari pred svojim časom. Če se pogledate v zrcalo, vidite gube, blede, upadli lici in starikav izraz svojega obraza. Storite kakor drugi in uživajte

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM.

Podpira prebavo.
Preganja zapeko.
Ozdravlja jetra.
Odstranjuje slaboto.
Pomnožuje kri.
Poživlja telo. Cena 75c

Prepreča rano staranje, ki pači vaš obraz.

Narava zahteva,

da morate imeti dovolj poživljajočega spanja vsakih 24 ur. Ali ga imate? Doktor so vaši živci slabotni, bolni in razdraženi, nemorete imati dobrega spanja.

Severov Nervoton.

krepi onemoglo živčevje, teši razdražene čutnice, jim daje moči in vam donese pokojno in telo poživljajoče spanje.
Dolar steklenica.

Hitra olajšba

je zaželen, če trpite vsled naglih bolečin po revmatizmu v mišicah in členkih, vsled boli v hrbtu, krčev, otrplosti ali nevralgije, in hitra olajšba sledi, če rabite

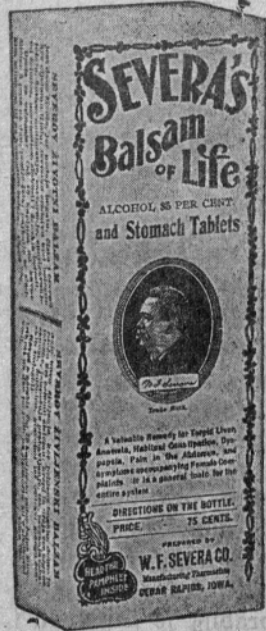
Severovo Olje sv. Gotharda.

Deluje v izvor holecine in jo ustavi. Nič drugega ni potrebno, kakor ga namazati in drgniti z dlanjo, ali namočiti kos mehke volnine in obvezati prizadeti del.
Cena 50c

Severova Zdravila priporočajo in prodajajo vsi zanesljivi lekarniki. Kupujte samo Severovih; ne vzemite nobenih drugih, če se vam ponujajo.

Zdravniški svet zastoni; pišite na

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Luteranska doba na Slovenskem.

Spisal dr. K. Slano.

II.

Primož Trubar je bil ljubljene vseh rojakov. Kjer je on bil, utrdil je postojanko luteranizma. Da se je ljudstvo brati naučilo, spisal je abecednik. Kat. duhovniki so iz teh Trubarjevih knjig prvič v pismo v slovenskem jeziku brali. Tomaž Hren jih je dal, kar jih je dobiti mogel, zažgati, potem je pa to dejanje obžaloval ter dal nabirati še ostale, da tako svojim duhovnikom podati zamore sv. pismo v slovenskem jeziku, ker uvidel je, da ga je vsaj treba duhovniku. Med svojimi duhovniki pa ni imel ljudi, ki bi je bili pripravili zamogli. — Tudi cirilice se niso ti slovenski reformatorji ustrašili. Veliko težav so imeli pri tisku sv. pisma v cirilici. — Ker doma ni bilo še šol, poslali so deželni stanovni mladeniči na Nemško v Tübingen in druga mesta ter plačevali za nje. Bilo je Slovencev po 60 samo v Tübingen. — Žene naših graščakov in meščanov so se odlikovale po posebni gorečnosti. Saj so po dolgem enkrat slišale veronauk iz ust mož, ki so kaj povedati vedli, in ki niso bili omadeževani po vseh grehih nečistosti in požrečnosti. Ženska je posebno čutila, kako za malo je je katoliško duhovenstvo jemalo. Ni hotela več biti priljeznica. V tem času se je složno delovalo v verskem in naučnem oziru; prve šole so se odprle v času luteranstva Slovencev in morebiti je tudi Trubar prvi bil, ki je slovenskemu kmetu prvi odprl pot do premišljevanja o krščanskem božanstvu (Vse, kar se je začetkom na pokristjanjenja v tem stori, ni bilo dosti vredno, ker pogosto se ni dal tako hitro v Slovenec zatreti. Morebiti ga še danes dosti v njem tiči.)

Leta 1575. bukne zopet kmečka ustaja. V Podsusedu na Hrvaškem so ustali do krvavega po hrvaških plemičih trpinčeni kmetje. Njim so se pridružili slovenski kmetje iz Dol. Posavja ter Štajerskega, ker tlaka ni nehala, in so bogastva katoliške cerkve delili plemiči med sabo, kar se je dalo dobiti. Dosti pa pri nas ne, ker deželni knezi niso po tem bogastvu smeli stegavati rok, ker so bili v službi protireformacije ter so držali roke na tej kljuki. Ta ustaja kaže popolno urejeno vojsko. Načrt vojne je bil baje duhovito izmišljen. Morebiti ga še danes pobiti po zjednjenih močeh plemenitah, mest in kneževih krdelih, in hudo so se zmagovaleci nad njimi maščevali. Ali vkljub temu najdemo med večjimi merodajnimi tedanjimi našimi plemenitimi močeh, ki se včasih oglašajo v obranitev kmeta. Herbart Auersperg — ta ljubimec slovenskih tedanjih vojščakov — že pred to kmetjsko ustajo svari plemenitase, da ne molzejo tako hudo kmeta, Scheyrer, Ahac iz Turna, na Štajerskem Hans Ungnad, to storijo v dež. zborih in nasproti deželnim knezom ter papeštvu. Ali gmotne koristi so bile močnejše, kakor vse versko navdušenje, kakor prej in pozneje pri katolikih, papež je plačeval. —

Moč deželnih knezov je iz te reformacijske dobe izšla močnejša. Porabila je papeževo tedaj še precejšnjo pomoč, porabila ono nemških katoliških dvorov in tudi jezuitizem, da lože store v gospodarskem pogledu premoč plemenitah stanov. Metala je večkrat meščanom na Slovenskem kak kos privilegija, in ti se niso upali proti deželnim knezom korajžno nastopati v deželnih zbora. Zraven so jih vlade, kjer je to mogoče bilo, ločile od plemenitah. Bogatašem meščanom je bilo na tem, da se moč deželnih knezov ukrepi ter jim ista odpre prosto polje, da potem oni graščake na stran potisnejo in zamo-rejo oni svoje dobičke iskati na deželi. Že v 13., 14. stoletju se v mestih zbira prosti delavec, ki je navezar na delo bogatašev. — V 15.—16. stoletju pa so ti delavci že upreženi v raznih večjih delavnicah, rudokopih. Kapitalistično gospodarstvo ustaja in isto tudi kolikor toliko na Slovenskem vpliva. Imeli smo tedaj precejšnje bogataše, dsi ne manufaktur, pač pa lepo razvito domačo industrijo s platnom in usnjem in veliko trgovino s kraji ob

morskih obalah ter drugim svetom in že tudi rudokope. Ti meščanski bogataši so se radi ozirali po kneževi volji, ker ta jim je dala zamogla večje pravice, koristi. Ta deželni knez pa je ostal katolik, ki je naše Ljubljance posebno v ozir jemal. Zaradi tega so slov. tedanji meščani posebej proti koncu reformacije bili že bolj prijenljivi v verskem oziru, posebno v ljubljanskem mestu se je zopet naselilo veliko višjih katoliških duhovnikov, ki so dali kaj več skupiti.

Korošci so najmanj pred Turki trpeti imeli. Ti so bili bolj mlitvi v vsem. Pa luterani so bili vsi. Za časa Trubarja je morala Koroška še precej slovenska biti, ker je Trubar pisal iz Tübinga, da je na Koroškem toliko slovenskih knjig razdeliti, kakor na Kranjskem. Tudi na Štajerskem smo segali Slovenci v tej dobi čez Lipnico (Leibnitz).

Ko so katoliki videli, da Karol II. umira (tega je vezala dež. stanovom dana beseda prostega veroizpovedanja po gradovih ter mestih), dobili so korajžo, dasi je Karl vse to že napotil, kar so na Bavarskem dvoru v zatrenje luteranstva v naših deželah že davno sšlenili.

V 17. stoletju se začne gonja proti luteranstvu. Res so časih luteranski pridigarji z lee katoliškim duhovnikom zabavljali, zabavljali papežu in njegovi grabeljivosti, zabavljali trgovini s cerkvenimi doštovanji, zabavljali nevednosti katoliških duhovnikov in drugemu, ali jezuiti so hujše postopali. Če drugače ni šlo, so pa najeli pretepače. Imeli so državno moč za seboj. Boljši možje so pri nas pomrli, ali svoja posestva prodali ter se preselili na Švedsko, Nemško; jezuitarji so dobili lahko korajžo.

Kot najvišji fevdalni gospod je dal deželni knez luteranskim plemenitahem v tem času na spoljubo, ali se pokatoličnijo ali deželo zapustijo proti odvezni in denarju za svoja posestva. Dosti jih je šlo in med njimi najboljši. Ž njimi luteranski duhovni in tudi mnogo imovitih meščanov, več jih trgovcev ter obrtnikov. Precej teh vseh in njih sinov najdemo potem kot dobre vojsake, kot protestantske duhovne, kot vseučilišne profesorje, ter kot trgovce na Nemškem. — Tudi na Švedskem so čast delali domovini. Na mesto izseljencev plemenitaher rrišli so plemenitah iz vseh vetrov tedanjega katoliškega sveta in bog ve, ne najbolj. Največ nemških spreobrnjenecv, ki so na Nemškem odgospodarili, ali bili sploh brez premoženja. — Stare naše krepke plemenitaške rodovine so doma skoraj celo izumrle, in tako tudi bogati patriociji večjih mest. V vsej dobi po protireformaciji se ne oglasi ne malo ne kak Herbart Auersperg, Scheyrer, Ahaz iz Thurna, Hans Ungnad. Podali so se še ostali in novonaseljenci v službo absolutističnih monarhov in tam skušali si okropniti privilegij, kmeta dreti. Ta absolutizem jih je popolnoma pokvaril, nič ni kaj dobrega več slišati o njih. Zapravljivo so živeli, gnjeteč se na cesarskem dvoru okolu, iščeč višje uradniške službe. Doma so pa veleposestva oskrbniki imeli v rokah. Ti so gledali, da so si kaj dobička pribavili in tako postane na deželi nekaj gmotno krepkejših ljudi iz kmetov, meščanov; ali veleposestva naša hirajo, dasi kmeta izjemajo na vse strani. — Tako ni naš veleposestnik v nobenem oziru v sledečih treh stoletjih kaj prida gospodarska, pa tudi ne duševna vodilna moč; Anton Auersperg iz Šribarskega Turna pri Krškem je nekaj nemškega pesnika iz tega stoletja, pa danes že pozabljen. Wurzbachi nekaj duševnega dela v nemškem jeziku storijo; — Zojz jedini se spomni svojega naroda, ali vse drugo pomeni le malo.

Jezuiti so videli, da je treba namesto luteranskih šol katoliške postaviti in postavili so jih. Ali latinizovali, nemčili so v njih ter zgojali ponemčence v njih, kar se je dalo in vodstvo cerkve je reklo k temu svoj — amen. Sprevidelo je to vodstvo že po Tomažu Hrenu, da je treba duhovenstvo reformirati v vseh ozi-

rih ter zopet ljudstvo navaditi prižnicam katoliških duhovnikov. Ali ta cerkev vendar ni vidila moči, ki v materinem jeziku leži, bila je hvaljena nemškim vladam ter poslušna istim. Vsaj je tudi ona imela braniti svoje fevdalno gospodarsko stališče ter braniti, da se kmet reši tlake in desetine. Roka v roki, novi plemenitah in cerkev sta ta dva potem zopet hranila te gospodarske svoje trdnjave odslej naprej in še le, ko so drugi narodi vrgli to fevdalno gospodarstvo leta 1848. iz prestola, začel je slovenski kmet prostejše dihati. Ali ne mogoča ta dva odločilna stanova nista učila v šoli in tudi meščan ne; ta se ni povspel višji. Absolutistični knezi ga niso več rabili in sam si ni pomagati vedel naprej, ni bil v trdem delu izračen.

Še le novejši čas je dal narodu zopet knjige v roke in zbudil meščana na duševno delo. Dolg martirij, 300 let po luteranski dobi spremlja našega kmeta. Tudi daj spoznavano "bauernlegen", kradnja kmečkih zemljišč po graščakih, — se seveda v 17., 18. stoletju pri nas najde. Ali v tem dolgem žalostnem času se katoliško duhovenstvo ne briga za narod in njegove koristi. V tem času se hudo po mestih in trgih ter na obmejnih krajih, posebno na Koroškem, slovenstvo ponemčuje. Še le Francozi začetkoma tega stoletja nekaj več luči prinesejo v naše dežele in zdramijo vodnika, ki z baronom Cozjom uvidi, da imata duhoven in plemenitah tudi dolžnosti, za povzdigo narodovo kaj storiti. Ali še le meščanski ljudje spravijo to vprašanje naprej.

(Dalje, prih.)

ZANIMANJE GLEDE IZLETA V LJUBLJANO.

Popraševanje dokazuje velikansko zanimanje za izlet, kateri bo prvi v zgodovini ameriških Slovencev.

Kakor se je sporočilo, priredi parobrodsko družba "Austro-Americana" za Slovence s svojim znanim najhitrejšim parnikom "Martha Washington" dne 29. julija izlet v Ljubljano v tretji kabini (ne v medkrovnju), z posebnim vlakom iz Trsta v Ljubljano. Pomen izleta je različen, ker nameravajo nekateri samo staro domovino obiskati, drugi pa da bodejo svojim bratom pokazali in povedali, kaj je sploh Amerika.

Izlet se bo vršil kakor sledi: Parnik "Martha Washington" odpluje dne 29. julija iz New Yorka in 4. avgusta se vstavi na Azorskih otokih, dne 7. avgusta pa v Gibraltar. Od Gibraltara vozi parnik v Neapolj, kjer bo 10. avgusta, in v Patras na Grškem (11. avgusta). V Jadranskem morju se bo ladja ustavila v Cattaro ali pa v Lisi ter se vsidra 13. avgusta v Trstu. Vožnja bo za vsacega jako zanimiva kakor tudi podučljiva. Ugodnosti izleta pa so, da se izletniki vozijo v kabinah tretjega razreda; kabine imajo prostor za 2, 4, 6 in 8 oseb, da bodo dobivali posebno hrano, in da jih bo spremljeval poseben uradnik parobrodarske družbe (Slovenec), kateri bo skrbel da bodo izletniki vse obljubljeno dobili in da bode vozil posebni vlak iz Trsta v Ljubljano.

Vožnja iz New Yorka v Ljubljano in nazaj v New York stane samo \$77.78 za one kateri niso državljani, za ameriške državljane pa \$73.78. Vozni listki za povratek so veljavni za eno leto. Kdorkoli se želi udeležiti izleta ali bi rad kaj več pojasnil, naj se zglaš (v slovenskem jeziku) pri "Austro-Americana", 2 Washington St., New York, ali pa na naše zastopnike.

Zveza avstrijskih ženskih društev. Na občnem zboru zveze ženskih društev je predlagala gospa Minor, da naj zagradi zvezo vodstvo vsako priliko, da doseže za žene tudi pravico do imenovanja za policijske asistentke. O ženski časti igral je govorila gospa Marija Lang, ki je zahtevala, da prevzemo občine vsa obstoječa gledališča. Orisala je mizerijo gledaliških šol in veliko prenapolnjenje igralskega stanu, ki vzgaja igralski proletarijat.

Za zunanje oglase ni odgovor.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicago
je J. F. Bolek-ova, kjer se toči
lahko Schütz pivo in fina
vina. Domača in cenena kuhinja.
Kosilo s kozarcem piva, vina
ali kake druge pijače 20c.
Večerja s pijačo samo 15c.
Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izbora
JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ
vžitka za par centov s biljardno
mizo na razpolago. Vse to se dobi
v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

ODVETNIK PATENTI

CARL STROVER

(Sobe šte 1009)
140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
Tel. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se

mrzel in gorak prigrizek. Domači
žek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.
deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, žentive in zabave.

SALOON

z lepo urejenim kegljščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,

2348 Blue Island Ave. Chicago.

GOSTILNA

J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18 Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Tel. Canal 1386.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN

WIS. groc. rijsko prodajalno H. Ger-
lach, kateri jo vodi že čez 12 let nad
vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila
na dom vozi Frank Paugard. r.

H. GERLACH & CO.

Trgovci

blaga, groc. rijskih potreb-

ščin, moke in živeža

2201 N. 15th St. SHEBOYGAN WIS.

Telefon 630 White.

J. F. HALLER

GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači
in importirani likerji. Tel. Canal 8096.

2103 Blue Island Av. cor. 21 St

ITALIJO

IN

ADRIJO

po stari in zanesljivi

Cunard črti

vstanovljena 1840.

Dravko-ameriška pistržba.

Iz New Yorka v Reko in Trst

skozi Gibraltar, Genovo in Neapolj

Novo moderni parniki na dva

vijaka.

Posebno izbrani za to plovbo.

SAXONIA - 14.270 tonov

CARPATIA - 13.600 tonov

PANNONIA - 10.000 tonov

ULTONIA - 10.400 tonov

Kabina 2 razreda \$50 v Reko-Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.

S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.

or Local Agents Everywhere.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vokal 22. in Lincoln Street

Prost gorak in mrzel prigrizek vsak

dan.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam jena razpolago pokazati

svojo najbolšo zalogo

zimske in spomladne obče.

Za zunanje oglase ni odgovor.

no uredništvo ne upravnštvo.

INFLUENZA

Pravi "Pain-Expeller" se je iz-
borno izkazal pri nastopu zavrat-
ne influence.

Glavni pogoj je seveda, da se
ga rabi pravočasno, predno na-
stopijo komplikacije z pojavi vro-
činske mrzlice.

Prva znamenja so navadno bo-
lečine v glavi, v udih, mrzlica,
šumenje v ušesih, splošna oslabe-
lost vsega telesa, utrujenost v no-
gah in stegnih.

Ne odlašajte, ampak rabite pri
takih pojavih takoj pristni "Pain
Expeller", ker zabranite s tem
večtedensko bolehanje.

Navodilo za rabljenje je pri-
loženo vsakemu zavitku.

Varujte se ponaredb.
25 in 50 centov steklenica.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York, N. Y.

N. B. — Richterjeve Congo pi-
lule proti zaprtju.

JOHN NEMETH

Inkorporiran pod zakoni države New York.

KAPITAL: \$25,000.00.

Pošila denar brzojavnim
in pošttnim potom. :-:-

Denar, poslan brzojavnim potom je v stari domovini
tako drugi dan; po pošti deseti dan.

ROJAKI SLOVENCIMAJTE POZOR!

Kadar pošljete svoj težko prihranjeni denar vašim
milim v domovino ali kako slovensko hranilnico, pošiljajte
denarje po skrbni in pošttni firmi John Nemeth; ta zna-
na slovenska firma prejema vsak dan velike svote denar-
ja od Slovanov in z ljudskim denarjem ne špekulira.

Prodaja vožne listke na vse linije, ceno.

Pišite na naslov.

JOHN NEMETH.

457 WASHINGTON ST., NEW YORK, N. Y.

JOHN NEMETH, predsednik, bivši c. in kr. konsul. agent.

41ti polletni izplaček obresti v našem

hranilničnem oddelku. Obresti bodo

kreditovane 1ga julija. Ravno iste ča-

kajo za vplačila ali izplačila na starih

kujigah, v boljše vlagateljem, na, ali

pozneje kot določuje navedeni datum.

Nove vloge, ki pridejo v urad sedaj

do 15. julija, bodo dobile obresti zara-

čunjene od 1ga julija.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v soboto zvečer

Prirastka čez pol miliona

dolarjev.

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,700,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$150,000.00

Prva in edina čiška državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od

vložnega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele

sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Cemu pustiš od nevednih zobo-

zdravnikov izdirati svoje, mo-

goče še popolnoma zdrave zobe?

Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-

brom, kar ti za vselej dobro in po

najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.